

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Poziția Uniunii Naționale a Barourilor din România în legătură cu solicitarea Ministerului Justiției privitoare la atestarea de către U.N.B.R. a titlurilor profesionale de avocat conform Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România (M. Of. 500 din 03 iunie 2004).

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS
UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

București, Sector 5
Splaiul Independenței nr. 5,
Cod poștal 050091
Tel: 021/313-4875; 021/316-0739; 021/316-0740

Fax: 021 313-4880;
unbr@unbr.ro www.unbr.ro

Către

Ministerul Justiției
În atenția domnului Robert Cazanciuc
Ministrul Justiției

CC: domnul Liviu Stancu, Secretar de Stat

Stimate Domnule Ministru,

Urmare adresei Ministerului Justiției nr. 92289/25.11.2014, înregistrată la Uniunea Națională a Barourilor din România sub nr. 260 – AUT – 2014 din 26.11.2014, vă comunicăm următoarele:

Profesia de avocat este o profesie legal reglementată, iar organizarea și exercitarea profesiei de avocat se face în condițiile și limitele impuse de Constituție, de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea

profesiei de avocat¹, de statutul profesiei² și Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană³. Reglementarea unor aspecte ale organizării profesiei se află și sub incidența unor norme speciale, prevăzute în alte legi.

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare, este singurul cadru juridic în vigoare în raport de care este organizată și se exercită profesia de avocat, se dobândește și se valorifică titlul profesional de avocat, prin norme de ordine publică, deoarece organizarea și exercitarea profesiei de avocat nu aparține domeniului privat, iar titlul profesional de avocat nu poate fi dobândit ori atribuit în afara acestui cadru legal, obligatoriu pentru toate autoritățile publice, inclusiv pentru instanțele judecătorești.

Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile Legii nr. 51/1995 (art. 1 alin. 1). Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România – U.N.B.R. (art. 1 alin. 2). Constituirea și funcționarea de barouri în afara Uniunii Naționale a Barourilor din România sunt interzise, iar actele de constituire și de înregistrare a acestora sunt nule de drept (art. 1 alin. 3).

Barourile, împreună cu U.N.B.R., asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri (art. 9 alin. 1, în prezent, art. 10 alin. 1).

În fiecare județ și în municipiul București există și funcționează un singur barou, membru al Uniunii Naționale a Barourilor din România (art. 9 alin. 2, în prezent art. 10 alin. 1).

¹ Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată (M.Of. nr. 98 din 7 februarie 2011). Legea a mai fost modificată prin O.U.G. nr. 10/2011 privind abrogarea alin. (8) al art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (M.Of. nr. 113 din 14 februarie 2011), Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.

² Statutul profesiei de avocat este publicat, în conformitate cu Hotărârea Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) nr. 64/2011 (M.Of. nr. 898 din 19 decembrie 2011), modificat ulterior prin Hotărârea U.N.B.R. nr. 7/2012.

³ Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană se aplică în România ca fiind și Codul deontologic al avocatului român, începând cu 1 ianuarie 2007, fiind publicat conform Deciziei nr. 1486/2007 a Comisiei Permanente a U.N.B.R.

Baroul este constituit din toți avocații din circumscripția sa, el având personalitate juridică, buget și patrimoniu proprii (art. 48 alin. 1 și 2, în prezent art. 50 alin. 1 și 2).

PROFESIA DE AVOCAT ESTE O PROFESIE DE TRADIȚIE ÎN ROMÂNIA.

1. Evoluția profesiei în ceea ce privește organizarea la nivelul județelor.

Organizarea profesiei liberale de avocat s-a realizat pentru prima dată în România prin *Legea din 6 decembrie 1864 pentru constituirea corpului de avocați*⁴.

Legea prevedea înscrierea avocaților în tabloul avocaților județului, întocmit de consiliul de disciplină (art. 3).

În capitala fiecărui județ unde numărul avocaților înscriși în tablou era de cel puțin 10, se forma câte un consiliu de disciplină (art. 6). Consiliul de disciplină și decanul acestuia erau aleși de avocați (art. 7). În județele în care numărul avocaților era mai mic, atribuțiile consiliului de disciplină erau îndeplinite de tribunal.

Terminologia utilizată de lege pentru ordinul avocaților era aceea de “corpul de avocați” (art. 8), cu sensul de avocați înscriși în tabloul avocaților.

Expresia avea un sens larg (totalitatea avocaților din România) și un sens restrâns (totalitatea avocaților înscriși în tabloul unui județ).

A fost creat prin lege ordinul avocaților din România, sub denumirea de “Corpul de avocați”, care includea obligatoriu toți avocații.

Ordinul profesional al avocaților cunoștea numai o organizare teritorială (corpurile de avocați cuprinzând toți avocații înscriși în tablou într-un județ), iar nu și o organizare națională.

Corpurile județene de avocați erau conduse de organe alese, cu excepția cazului în care, din cauza numărului mic de avocați, acestea nu se constituiau, atribuțiile acestora fiind exercitate de instanțele judecătorești.

⁴ C. HAMANGIU, Codul general al României, vol. II – Legi uzuale 1860-1900, Editura Librăriei Leon Alcalay, București, 1900, p. 1426 și urm.

Corpurile de avocați din județe nu aveau personalitate juridică.

Prin ***Legea din 12 martie 1907 pentru organizarea corpului de avocați***⁵, structurile teritoriale ale ordinului avocaților **au dobândit personalitate juridică**.

Conform legii, exercitarea profesiei de avocat se făcea de persoane înscrise în tabloul avocaților (art. 1), fiind interzis oricărei persoane care nu avea calitatea de avocat să aibă un birou de avocatură (art. 31).

Denumirea utilizată a continuat să fie cea de “corpul avocaților”, iar corpul avocaților din fiecare district (noțiunea privită în sens restrâns) era persoană juridică (art. 35), nu și corpul privit în sens larg (totalitatea avocaților din România).

Corpurile avocaților, care preexistau, au dobândit personalitate juridică, direct prin dispoziția legii. Dispozițiile tranzitorii și finale ale legii prevăd că toată averea prezentă a corpului de avocați din fiecare district urma să aparțină de drept corpului de avocați devenit persoană juridică (art. 35), că urmau a continua să funcționeze consiliile de disciplină existente la data intrării în vigoare a legii, până la expirarea termenului pentru care au fost alese (art. 40) și că Legea din 6 decembrie 1864 se abroga (art. 92).

Legea din 21 februarie 1923 pentru organizarea și unificarea corpului de avocați⁶ a utilizat, ca sinonime, expresiile “corpul avocaților” (în sens restrâns, la nivel teritorial) și “baroul”.

Pentru prima dată, a fost înființată prin lege *o structură națională a ordinului avocaților*.

Prin dispoziții tranzitorii și finale, legea prevede că se mențin circumscripțiile barourilor corpului de avocați (art. 119). Se abrogă legile contrare (art. 123).

Conform ***Legii din 28 decembrie 1931 pentru organizarea corpului de avocați***⁷, avocații figurau în Corpul avocaților (art. 46) și numai avocații puteau desfășura activități avocațiale (art. 50 și art. 67). Corpul avocaților din fiecare barou este persoană juridică (art. 149).

Prin ***Decretul-Lege din 26 octombrie 1939 pentru numirea și funcționarea comisiunilor interimare la Uniunea avocaților și la Barourile avocaților din țară***⁸, Legea din 28 decembrie 1931 a fost

⁵ Publicată în Monitorul Oficial nr. 277 din 12 martie 1907.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial nr. 231 din 21 februarie 1923.

⁷ Publicată în Monitorul Oficial nr. 301 din 28 decembrie 1931.

⁸ Publicat în Monitorul Oficial nr. 248 din 26 octombrie 1939.

abrogată. Au fost dizolvate organele barourilor, fiind numite organe interimare de conducere de către Ministrul Justiției (art. I). Barourile nu au fost suprimate. Au fost dizolvate organele alese de conducere ale acestora și înlocuite cu organe numite, care au devenit organele de conducere ale barourilor. Barourile au continuat să existe.

Măsura avea caracter politic, în vederea schimbării conducerilor alese ale profesiei de avocat cu oameni loiali regimului.

Nu a fost în niciun fel afectată existența structurilor ordinului profesional al avocaților.

Singura terminologie utilizată era aceea de “barou”.

Legea nr. 509 din 5 septembrie 1940 pentru organizarea Corpului de avocați din România⁹ utiliza sintagma “corpul de avocați” numai în sensul larg, de totalitate a avocaților din România (adică ordinul profesional), care se organiza prin organe profesionale (art. 1).

Barourile erau alcătuite din avocați din circumscripția respectivă (art. 4) și sunt persoane juridice de drept public (art. 6).

Prin ***Legea nr. 3 din 17 ianuarie 1948 pentru desființarea Barourilor și înființarea Colegiilor de Avocați din România***¹⁰, barourile au fost desființate (art. 1), iar în locul lor au fost înființate, **prin aceeași lege**, colegii de avocați în fiecare județ, cu drepturile și obligațiile prevăzute în Legea nr. 509 din 5 septembrie 1940 (art. 2 alin. 1).

Colegiile de avocați au fost calificate legal - persoane juridice de drept public (art. 2 alin. 2).

Patrimoniul fostelor barouri a trecut de plin drept, prin efectul legii, asupra colegiilor de avocați înlocuitoare (art. 3).

Reorganizarea intervenită prin Legea nr. 3 din 17 ianuarie 1948 a avut un puternic caracter politic.

Nu este vorba despre o suprimare pură și simplă a barourilor, căci în locul acestora au fost înființate colegiile de avocați, care au personalitate juridică și sunt **succesoare universale și de plin drept, direct în temeiul legii**, ale vechilor barouri (cu privire la drepturile și obligațiile prevăzute de legislația avocaturii și la patrimoniu). Fac excepție prevederile privitoare la organe interimare de conducere, obligativitatea reînscrierii avocaților.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 205 din 5 septembrie 1940.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial nr. 15 din 17 ianuarie 1948.

Avocații membri ai fostelor barouri trebuiau să facă cerere de înscriere în noile colegii de avocați, care erau supuse aprobării organelor de conducere ale profesiei (art. 6 – 12).

În mod tranzitoriu, organele de conducere ale colegiilor de avocați erau numite de ministrul justiției, până la intrarea în vigoare a unei noi legislații privind profesia de avocat (art. 4 și art. 5).

Decretul nr. 39/1950 privitor la profesiunea de avocat¹¹ prevede că numai membrii colegiilor de avocați puteau exercita profesiunea de avocat (art. 2). Colegiile de avocați aveau personalitate juridică (art. 3).

În mod tranzitoriu, organele de conducere existente urmau a-și exercita atribuțiile până la constituirea noilor organe (art. 68).

Prin art. 68 din acest act normativ Legea nr. 509 din 5 septembrie 1940 a fost abrogată.

Decretul nr. 281/1954 pentru organizarea avocaturii în Republica Populară Română¹² prevedea existența colegiilor de avocați, ca organizații obștești, cu personalitate juridică (art. 5).

Toți avocații erau cuprinși în colegiul de avocați din respectiva circumscripție teritorială (art. 7). Prin acest act normativ a fost reînființată structura centrală a ordinului avocaților din România.

Conceptul de *persoană juridică de drept public atribuit barourilor / colegiilor de avocați* a fost înlocuit cu sintagma „*organizație obștească, cu personalitate juridică*”, potrivit transformărilor pe care le-a suportat în ansamblu dreptul tradițional român datorită structurii politice a statului.

Decretul-Lege nr. 90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România¹³ prevedea că asistența juridică se exercită numai de avocați (art. 2 alin. 1).

Avocatura a fost organizată și a funcționat pe baza autonomiei profesiei (art. 3 alin. 1), fiind suprimată dependența administrativă față de Ministerul Justiției.

În fiecare județ și în municipiul București a fost constituit câte un barou (art. 3 alin. 3), cu personalitate juridică (art. 3 alin. 5).

Ca dispoziții tranzitorii, în legislația în vigoare la acea dată sintagma “colegiu de avocați” a fost înlocuită cu cea de “barou”, iar Decretul nr. 281/1954 a fost abrogat parțial.

¹¹ Publicat în Buletinul Oficial nr. 11 din 14 februarie 1950.

¹² Publicat în Buletinul Oficial nr. 34 din 21 iulie 1954.

¹³ Publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 1 martie 1990.

Au fost abrogate orice alte dispoziții normative contrarii, inclusiv Legea nr. 3 din 17 ianuarie 1948 pentru desființarea Barourilor și înființarea Colegiilor de Avocați din România, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 15 din data de 17 ianuarie 1948.

Rațiunea acestui act normativ nu a fost aceea de a se suprima ordinul avocaților existent sau de a se crea unul nou, fără continuitate juridică. Dimpotrivă, cu menținerea continuității juridice a structurilor existente, voința legiuitorului a fost de a se reveni la denumiri tradiționale și la organe de conducere alese de membrii profesiei, suprimându-se dependența juridică față de Ministerul Justiției.

„Barourile” sunt succesoare universale și de plin drept, în temeiul legii, ale fostelor „colegii de avocați”.

În acest mod barourile au continuat să îndeplinească atribuțiile prevăzute de lege, avocații și-au păstrat această calitate iar barourile erau succesoarele în drepturi și obligații.

A fost reorganizată structura centrală a ordinului profesional al avocaților, fiind înființată, prin Decretul-Lege, Uniunea Avocaților din România – U.A.R..

Potrivit **Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**, în forma sa inițială¹⁴ și în forma republicată¹⁵, profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile acestei legi speciale (art. 1 alin. 1), putând fi exercitată numai de membrii barourilor (art. 1 alin. 2).

Barourile, împreună cu Uniunea Avocaților din România, asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei membrilor săi (art. 7, devenit art. 9 și, în prezent, art. 10).

Baroul este constituit din toți avocații din circumscripția sa, el având personalitate juridică, buget și patrimoniu proprii (art. 43 alin. 1 și 2, devenit art. 48 alin. 1 și 2 și, în prezent, art. 50 alin. 1 și 2).

Dispozițiile tranzitorii ale legii prevăd numai termenele pentru alegerea noilor organe de conducere ale barourilor, până atunci organele existente rămânând în funcție (art. 76, devenit art. 81).

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 9 iunie 1995.

¹⁵ Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 6 martie 2001.

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat nu afectează existența ori personalitatea juridică a barourilor existente, ci doar organizarea și funcționarea lor.

Legea nu a reglementat și nu a impus o procedură de *înființare a barourilor*, deoarece persoanele juridice înființate prin lege – în succesiunea evocată mai sus – și-au conservat existența și personalitatea juridică în raport de modalitatea specifică de înființare: prevederile legii.

Soluția corespunde calificării legale de „persoană juridică de interes public” atribuită barourilor, pentru înființarea cărora legislația – cadru în vigoare (Decretul nr. 31/1954 privind persoanele juridice) prevedea „legea” ca modalitate de înființare a persoanelor juridice din această categorie.

***Legea nr. 225/2004 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat*¹⁶** a organizat Uniunea Națională a Barourilor din România, persoană juridică de interes public, succesoare a Uniunii Avocaților din România.

La data intrării în vigoare a legii de modificare, persoanele fizice sau juridice care au fost autorizate în baza altor acte normative ori au fost încuviințate prin hotărâri judecătorești să desfășoare activități de consultanță, de reprezentare sau de asistență juridică, în orice domenii, își încetează de drept activitatea și, de asemenea, pe aceeași dată, încetează de drept efectele oricărui act normativ, administrativ sau jurisdicțional prin care au fost recunoscute ori încuviințate activități de consultanță, reprezentare și asistență juridică în mod contrar dispozițiilor Legii nr. 51/1995(art. 82 alin. 1 – 3).

***Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat*¹⁷**, care a dispus o nouă republicare a legii¹⁸.

*

2. Organizarea profesiei la nivel național

¹⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 23 iunie 2004.

¹⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 28 decembrie 2010

¹⁸ Republicată în Monitorul Oficial cu numărul 98 din data de 7 februarie 2011

Prima organizare a avocaților din România, sub forma Corpurilor de avocați, fără personalitate juridică, a fost realizată în 1864 numai la nivel teritorial.

Prima structură națională a ordinului avocaților din România a fost înființată prin ***Legea din 21 februarie 1923 pentru organizarea și unificarea corpului de avocați***.

A fost înființat un organ general al barourilor avocaților din România, care era persoană juridică, având denumirea de „Uniunea Avocaților din România” (art. 71).

S-a ajuns la situația în care ordinul profesional al avocaților s-a organizat astfel: **barourile, înființate la 1864 prin lege și dobândind prin lege personalitate juridică prin Legea din 1907, și Uniunea Avocaților din România, înființată prin lege și având personalitate juridică**, potrivit Legii din 1923.

Legea din 28 decembrie 1931 pentru organizarea corpului de avocați a prevăzut că Uniunea Avocaților din România, înființată prin Legea din 21 februarie 1923, ca organ general al barourilor avocaților din România, este și rămâne persoană juridică (art. 125).

Decretul-Lege din 26 octombrie 1939 pentru numirea și funcționarea comisiunilor interimare la Uniunea Avocaților și la Barourile avocaților din țară a dizolvat organele barourilor și organele Uniunii Avocaților din România. Au fost numite organe interimare de conducere de către ministrul justiției (art. I).

Nu a fost suprimată Uniunea Avocaților din România, ci doar au fost dizolvate organele sale alese.

Legea nr. 509 din 5 septembrie 1940 pentru organizarea Corpului de avocați din România prevedea existența Uniunii Barourilor din România, alcătuită din toate barourile din țară (art. 5).

Aceasta era persoană juridică de drept public (art. 6).

A fost introdusă o nouă denumire a structurii centrale a ordinului avocaților, și anume Uniunea Barourilor din România, în loc de Uniunea Avocaților din România. Ea a continuat să fie compusă din barouri (iar nu din avocați) și să aibă personalitate juridică, legea prevăzând expres natura de persoană juridică de drept public.

Legea nr. 3 din 17 ianuarie 1948 pentru desființarea Barourilor și înființarea Colegiilor de Avocați din România a desființat Uniunea Barourilor Avocaților din România (art. 1), în locul căreia a fost înființată

Uniunea Colegiilor de Avocați din România, cu drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 509 din 5 septembrie 1940 (art. 2 alin. 1). Legea prevede că *Uniunea Colegiilor de Avocați din România este persoană juridică de drept public* (art. 2 alin. 2).

Patrimoniul fostei Uniuni a Barourilor Avocaților din România a trecut de plin drept, prin efectul legii, asupra Uniunii Colegiilor de Avocați din România înlocuitoare (art. 3).

Conform **Decretului nr. 39/1950 privitor la profesiunea de avocat**, structura centrală a ordinului avocaților din România – Uniunea Colegiilor de Avocați din România – a fost desființată, patrimoniul ei fiind lichidat (art. 65).

Colegiile de avocați au fost puse sub îndrumarea și controlul Ministerului Justiției (art. 3). Colegiile de avocați au personalitate juridică.

Desființarea structurii centrale a reprezentat expresia voinței politice de subordonare totală a avocaturii față de aparatul de stat (Ministerul Justiției) și, prin aceasta, față de factorul politic comunist.

Perioada în care ordinul avocaților a rămas fără organizare la nivel național a fost foarte scurtă.

Decretul nr. 281/1954 pentru organizarea avocaturii în Republica Populară Română a înființat **Colegiul Central al Colegiilor de Avocați din Republica Populară Română**, cu personalitate juridică, pentru organizarea, conducerea și îndrumarea activităților avocațiale din România (art. 19).

Conducerea generală a avocaturii era exercitată în continuare de Ministerul Justiției (art. 25).

Decretul-Lege nr. 90/1990 privind unele măsuri pentru organizarea și exercitarea avocaturii în România reînființează Uniunea Avocaților din România, compusă din toți avocații înscrși în barouri (art. 3 alin. 2). Uniunea Avocaților din România are personalitate juridică (art. 3 alin. 5).

Structura centrală a ordinului profesional al avocaților nu a mai fost compusă din structurile teritoriale ale ordinului (din toate barourile), ci direct din avocați.

Operațiunea juridică utilizată de legiuitor a fost, ca și în alte cazuri anterioare, cea a **transformării persoanei juridice**, în sensul că, prin unul și același act normativ cu putere de lege au fost suprimate persoanele

juridice existente (colegiile de avocați și Colegiul Central al Colegiilor de Avocați), dar, în același timp, au fost înființate, în locul lor și ca succesoare universale, barourile și Uniunea Avocaților din România.

Constituirea persoanelor juridice succesoare universale s-a făcut direct în temeiul decretului-lege, de plin drept.

Există o continuitate a structurilor organizatorice ale profesiei de avocat în România.

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în forma sa inițială și în forma sa republicată, dispunea că Uniunea Avocaților din România, împreună cu barourile, asigura exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei membrilor săi (art. 7, devenit art. 9).

Uniunea Avocaților din România este formată din toți avocații înscrși în barouri, are personalitate juridică, patrimoniu și buget proprii, niciun barou neputând funcționa în afara Uniunii Avocaților din România (art. 52, ulterior art. 57).

Prin ***Legea nr. 201/2004 privind completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat***¹⁹ a apărut pentru prima dată sintagma „Uniunea Națională a Barourilor din România”.

Este vorba despre o simplă inadvertență legislativă. Astfel, singurul obiect al acestei legi de modificare este transpunerea acquis-ului comunitar și reglementarea exercitării avocaturii în România de către avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European. De altfel, intrarea în vigoare a legii era prevăzută la data aderării României la Uniunea Europeană (art. II), deci dispozițiile sale nu au intrat în vigoare în urma publicării oficiale și nu au schimbat denumirea Uniunii Avocaților din România.

Explicația inadvertenței legislative constă în aceea că, fiind pregătită o modificare substanțială a Legii nr. 51/1995 (care se va și realiza puțin mai târziu), în care s-a prevăzut schimbarea denumirii structurii centrale a ordinului avocaților din România, noua terminologie a fost utilizată în tot proiectul legii de modificare. Ca urmare a necesității respectării calendarului de transpunere a acquis-ului comunitar în vederea aderării, partea din proiectul legii de modificare care viza exercitării avocaturii în România de avocații provenind din statele membre ale Uniunii Europene

¹⁹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 23 mai 2004.

și ale Spațiului Economic European a fost desprinsă din proiectul de lege inițial, transformată în proiect de lege de sine stătător și adoptată ca atare, fără să se mai facă o corelare cu legislația în vigoare la acel moment (unde se vorbea de Uniunea Avocaților din România), poate și din dorința de a păstra unitatea terminologică față de proiectul care urma să fie adoptat.

În urma modificărilor aduse Legii nr. 51/1995 prin **Legea nr. 225/2004**, cadrul juridic în vigoare privind organizarea profesiei de avocat la nivel central s-a modificat.

Actuala structură națională a ordinului profesional al avocaților din România este Uniunea Națională a Barourilor din România. Ea este formată din toate barourile din România (art. 60 alin. 1). Se revine astfel la compunerea tradițională a structurii naționale, nu din avocați (toți avocații din România), ci din barouri (toate barourile din România).

Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România (art. 1 alin. 2). Constituirea și funcționarea de barouri în afara Uniunii Naționale a Barourilor din România sunt interzise, iar actele de constituire și de înregistrare a acestora sunt nule de drept (art. 1 alin. 3). În fiecare județ și în municipiul București există și funcționează un singur barou membru al Uniunii Naționale a Barourilor din România (art. 10 alin. 2). Barourile de avocați se constituie și funcționează numai în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România, potrivit Legii nr. 51/1995 și Statutului profesiei de avocat (art. 60 alin. 4).

Uniunea Națională a Barourilor din România, împreună cu barourile, asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri (art. 10 alin. 1).

Legea prevede expres că Uniunea Națională a Barourilor din România este persoană juridică de interes public și are patrimoniu și buget proprii (art. 60 alin. 2).

Legea prevede că Uniunea Națională a Barourilor din România este succesoarea de drept a Uniunii Avocaților din România (art. 60 alin. 5). În toate actele normative, denumirea „Uniunea Avocaților din România” se înlocuiește cu aceea de „Uniunea Națională a Barourilor din România” (art. 114). A operat deci o transformare a persoanei juridice, decisă prin

lege, în sensul desființării Uniunii Avocaților din România și al înființării, în locul acesteia, ca succesoare universală, a Uniunii Naționale a Barourilor din România.

SITUAȚIA LEGALĂ ACTUALĂ A PROFESIEI DE AVOCAT

Profesia de avocat este o profesie legal reglementată, menționată ca atare în Anexa nr. 4 la Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România (M. Of. 500 din 03 iunie 2004).

La nivel național, Corpul avocaților din România este organizat legal în Uniunea Națională a Barourilor din România – U.N.B.R. – care este formată din toate barourile din România și are sediul în capitala țării, municipiul București.

În prezent sediul U.N.B.R. este în București, Palatul de Justiție, Splaiul Independenței nr. 5, sector 5, în clădirea în care își are sediul Curtea de Apel București, clădire edificată parțial prin contribuția avocaților și finalizată în vara anului 1932.

U.N.B.R. este identificată în spațiul virtual prin site-ul www.unbr.ro, unde sunt publicate – în limba română și în limba engleză – legislația privind profesia de avocat, actele adoptate de organele profesiei, tabloul național al avocaților, informațiile de interes public relative la profesia de avocat.

Profesia de avocat poate fi exercitată numai în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat:

(1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Astfel cum rezultă din dispozițiile legale sus-menționate, **profesia de avocat poate fi exercitată numai în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/1995** pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, iar titlul profesional de avocat poate fi dobândit și exercitat numai în condițiile acestei legi. Legea reglementează modalitatea de primire în profesie (*dobândirea calității de avocat stagiar, a calității de avocat definitiv, pierderea titlului profesional, etc.*), formele legale de exercitare a profesiei de avocat, acordarea asistenței judiciare, drepturile și obligațiile avocatului, asigurarea socială specială, procedura disciplinară, situația avocaților străini, etc.

În Capitolul VIII din Legea nr. 51/1995 este reglementat cadrul legal pentru exercitarea profesiei de avocat pe teritoriul României de către persoanele care au dobândit titlul profesional de avocat într-unul din Statele Membre ale Uniunii Europene și în Spațiul Economic European.

Profesia de avocat este organizată și exercitată potrivit principiului autonomiei, în limitele de competență stabilite de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat. Instituțiile de bază ale organizării profesiei sunt barourile și Uniunea Națională a Barourilor din România.

Aceste organisme sunt înființate prin lege, sunt organizate și funcționează exclusiv în conformitate cu dispozițiile legii.

Barourile sunt *persoane juridice de interes public*, organizate în fiecare județ și în municipiul București, fiind compuse din toți avocații înscriși pe Tabloul avocaților care au sediul principal în localitățile aflate în raza teritorială de competență.

Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR) a fost înființată potrivit Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, prin reorganizarea Uniunii Avocaților din România, care era instituția ce semnifica legal Corpul profesional al tuturor avocaților din România, înființată prin Decretul-Lege nr. 90/1990 și organizată potrivit Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.

În conformitate cu articolul 60 din Legea nr. 51/1995, UNBR este *persoană juridică de interes public* și succesoarea de drept a Uniunii Avocaților din România.

U.N.B.R. este persoană juridică înființată în baza legii.

Organizarea și funcționarea acesteia este prevăzută în Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 26 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat prevede „*Exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților acelui barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale*²⁰.” „*Instanțele sunt obligate să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat. Actele specifice profesiei de avocat, efectuate în mod public de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile prezentei legi, sunt nule (...).*”

Legea sancționează nerespectarea prevederilor legale cu privire la exercitarea profesiei de avocat, inclusiv în ceea ce privește uzurparea și folosirea fără drept a titlului profesional de avocat și atribuie baroului dreptul la acțiune în despăgubiri împotriva persoanei fizice sau juridice care exercită fără drept profesia de avocat.

Potrivit articolului 60 alin. (6) din Legea nr. 51/1995, folosirea fără drept a denumirilor „Barou”, „Uniunea Națională a Barourilor din România”, „U.N.B.R.” ori „Uniunea Avocaților din România” sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat, precum și folosirea însemnelor specifice profesiei ori purtarea robei de avocat în alte condiții decât cele prevăzute de lege **constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.**

²⁰ articolul 281 din Codul Penal reglementează infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii, după cum urmează: „Exercitarea fără drept a unei profesii sau a oricărei alte activități pentru care legea cere autorizație, ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă.”

Pentru a fi membru al unui barou din România, o persoană trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să aibă exercițiul drepturilor civile și politice;
- b) să fie licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege;
- c) să nu se găsească în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de lege;
- d) să fie apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

Este *nedemn a fi avocat*, în conformitate cu dispozițiile art. 13 din Legea nr. 51/1995, persoana care se găsește în una dintre următoarele situații:

- a) cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;
- b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturi și libertăți fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;
- c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durată stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- d) falitul fraudulos, chiar reabilitat.

Primirea în profesie se face de regulă prin susținerea unui examen.

De la această regulă există o singură excepție: primirea în profesie fără susținerea unui examen a persoanelor care au deținut funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție cărora le a expirat mandatul pentru care au fost numiți ori, după caz, care au fost eliberați din motive neimputabile, precum și, în aceleași condiții, judecătorii de la instanțele internaționale.

Examenul de primire în profesie se organizează de U.N.B.R. în mod obligatoriu, cel puțin o dată pe an.

Examenul este anunțat pe pagina de internet a U.N.B.R. (www.unbr.ro) cu cel puțin 60 de zile înainte de data susținerii acestuia. Anunțul cuprinde și data examenului de primire în profesie, locul/locurile organizării acestuia, tematica și bibliografia examenului. Metodologia de examinare stabilită de U.N.B.R. este adusă la cunoștința celor interesați cu cel puțin 30 de zile înainte de data examenului, prin afișare pe pagina de internet a U.N.B.R.

Examenul de primire în profesie se organizează la nivel național de U.N.B.R., iar desfășurarea efectivă a acestuia se face în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (I.N.P.P.A.), deoarece desfășurarea examenului trebuie să respecte condiția legală de a fi unitar pe întreg teritoriul țării. Din rațiuni ce țin de apropierea candidaților de locația de examen, poate să se decidă organizarea examenului în mai multe centre teritoriale ale I.N.P.P.A., dacă prin aceasta se poate păstra regula unității examenului.

Caracterul unitar al examenului se asigură prin tematică, bibliografie și metodologie de examinare, unice la nivel național. Acestea se stabilesc de Consiliul U.N.B.R., cu luarea în considerare a propunerilor formulate de I.N.P.P.A.

Comisia Permanentă a U.N.B.R. desemnează comisia națională de examinare, ai cărei membri sunt, preponderent, avocați cadre didactice universitare cu o vechime în profesia de avocat de cel puțin 10 ani. Din rândul membrilor comisiei naționale de examinare, Comisia permanentă a U.N.B.R. stabilește, cu luarea în considerare a propunerilor barourilor, componența comisiei teritoriale/comisiilor teritoriale care este/sunt delegată/delegate la centrul/centrele teritorial/teritoriale de examen. Comisia Permanentă a U.N.B.R. stabilește materiile la care se organizează probele de examen. Statutul impune ca examinarea să se facă la 5 materii de examen.

Subiectele de examen sunt diferite în funcție de perspectiva dobândirii calității de avocat stagiar sau a calității de avocat definitiv.

Examenul pentru primirea în profesia ca avocat stagiar implică și înscrierea în puterea legii în cadrul I.N.P.P.A., deoarece pregătirea inițială în cadrul acestuia este obligatorie pentru toți avocații stagiați.

După validarea examenului, Consiliul U.N.B.R. dispune primirea în profesie a candidaților admiși și emite decizia de primire în profesie.

Promovarea examenului de primire în profesie și validarea acestuia produce o serie de consecințe:

- persoana care a promovat examenul va fi primită în profesie pe baza unei decizii a Consiliului U.N.B.R.;

- în baza deciziei de primire în profesie emisă de Consiliul U.N.B.R., cel care a promovat examenul are dreptul să solicite înscrierea în profesie. Aceasta se face prin hotărâre a consiliului baroului, prin care se va dispune și înscrierea în tabloul avocaților baroului respectiv. Prin

urmare, promovarea examenului nu acordă în mod direct și nemijlocit dreptul de a exercita profesia. Este nevoie de înscrierea în tabloul avocaților, pe baza hotărârii consiliului baroului în care va activa respectivul avocat;

- înainte de înscrierea în tabloul avocaților, avocatul trebuie să depună jurământul în fața consiliului baroului, în forma prevăzută la art. 22 din Legea nr. 51/1995 ;

- înainte de înscriere în tabloul avocaților, solicitantul trebuie să depună declarația prevăzută la art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008;

- pentru cei care, la data emiterii deciziei de primire în profesie îndeplineau o calitate incompatibilă cu profesia de avocat, de la data emiterii acesteia curge un termen de 2 luni în care au obligația de a renunța la funcția sau calitatea care generează starea de incompatibilitate. Este foarte important de reținut că aceste persoane nu pot fi primite în profesie și înscrise direct pe tabloul avocaților incompatibili. În cazul lor, decizia de primire în profesie este dată sub condiția rezolvării stării de incompatibilitate. În cazul în care aceasta persistă după trecerea termenului de 2 luni, decizia de primire în profesie rămâne lipsită de efecte juridice (art. 25 din Legea nr. 51/1995 și art. 32 din Statutul profesiei).

Potrivit Statutului profesiei [art. 1 alin. (2)], exercitarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale:

- a) principiul legalității;
- b) principiul libertății;
- c) principiul independenței;
- d) principiul autonomiei și descentralizării;
- e) principiul păstrării secretului profesional.

În prezent, există și funcționează, legal înființate, un număr de 42 de barouri, dintre care 41 de barouri în fiecare județ și Baroul București.

În România sunt înscriși în barouri peste 30.000 de avocați.

La nivel central funcționează Casa de Asigurări a Avocaților, persoană juridică de interes public. Pe lângă fiecare barou sunt înființate filiale ale Casei de Asigurări a Avocaților.

În cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România este organizat și funcționează Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (I.N.P.P.A.) care are în subordine 6 centre teritoriale (Cluj-Napoca, Iași, Timișoara, Craiova, Brașov și Galați).

În planul relațiilor internaționale, Uniunea Națională a Barourilor din România este membră a unor prestigioase organizații, în care participă activ:

- Consiliul Barourilor din Uniunea Europeană (CCBE): membru plin;
- Uniunea Internațională a Avocaților (U.I.A.): membru fondator;
- Asociația Internațională a Barourilor (I.B.A.): membru plin;
- Uniunea Avocaților din Balcani: membru fondator.

COOPERAREA ADMINISTRATIVĂ LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE A U.N.B.R. POTRIVIT ART. 13 DIN DIRECTIVA 98/5/CE ȘI LEGISLAȚIEI ROMÂNE

Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România atribuie autorității competente pentru profesia reglementată de avocat, competența ca pe baza unei metodologii proprii să procedeze la recunoașterea calificării profesionale de avocat, în funcție de criterii de recunoaștere a calificărilor profesionale, conforme sistemului general de recunoaștere.

Anexa nr. 4 la Legea nr. 200/2004 cuprinde „Lista profesiilor reglementate în România care necesită cunoașterea dreptului român”. Profesia de avocat este expres menționată în această listă alături de profesiile de *auditor financiar, consultant fiscal, expert contabil și contabil autorizat, consilier juridic*.

Art. 2 din Legea nr. 200/2004 definește legal conceptul tehnico-juridic de „activitate profesională reglementată” și consacră principiul legal potrivit căruia *accesul sau exercitarea în România a unei activități profesionale reglementate este condiționat, direct sau indirect, în conformitate cu legislația română în vigoare, de deținerea unui document care atestă nivelul de formare profesională. Activitățile profesionale reglementate sunt activități exercitate cu titlu profesional, dacă utilizarea*

unui astfel de titlu este rezervată doar titularilor unor documente care atestă nivelul de formare profesională.

Art. 3 alin. (4) din Legea nr. 200/2004 consacră expres că în România sunt recunoscute legal ca *autorități competente* orice autoritate autorizată în mod special de un Stat membru să elibereze ori să primească titluri de calificare sau alte documente ori informații, să primească cereri și să ia decizii în legătură cu profesiile reglementate din aria lor de competență.

Anexa nr. 3 a Legii nr. 200/2004 „Lista autorităților competente corespunzătoare fiecărei profesii reglementate în România” prevede expres la litera A.b) „Uniunea Națională a Barourilor din România – avocat”, autoritatea competentă, în accepțiunea legii speciale, pentru profesia de avocat în România.

Art. 36 alin. (1) din Legea nr. 200/2004 consacră dreptul cetățenilor români sau al cetățenilor unui Stat Membru, deținători ai unui titlu oficial de calificare român, care vor să dovedească, pentru a se putea stabili într-un Stat Membru, că au exercitat efectiv și legal o profesie reglementată în România în decursul unei anumite perioade de a adresa o cerere în acest sens autorităților române competente pentru profesia în discuție. Autoritatea română competentă, prevăzută în Anexa nr. 3 a Legii nr. 200/2004 atestă faptul că un titlu de calificare român, obținut de cetățenii români sau de cetățenii altui Stat Membru, îndeplinește condițiile pentru a permite accesul la exercitarea unei profesii reglementate în România, pe bază de documente de formare profesională, eliberate de conducerea universităților, a instituțiilor de învățământ superior, a altor autorități competente. Adeverința (atestatul) eliberat de autoritatea competentă română este o dovadă suficientă cu privire la faptul că persoana căreia i s-a eliberat atestatul a exercitat efectiv și legal o profesie reglementată în România în decursul unei anumite perioade.

Condiția *exercitării efective și legale* a profesiei reglementate este obligatoriu unită cu exercitarea profesiei în decursul unei anumite perioade de timp.

Legea română exclude posibilitatea obținerii titlului profesional în România și utilizarea lui în condițiile prevăzute de legislația comunitară europeană fără exercitarea efectivă a profesiei o perioadă de timp în România.

Art. 3 alin. (5) din Legea nr. 200/2004 instituie obligația coordonatorului național să comunice Comisiei Europene și Statelor membre lista profesiilor reglementate și autoritățile competente corespunzătoare fiecăreia.

În aplicarea legii, potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 200/2004, coordonatorul național desemnat prin lege – Ministerul Educației Naționale – a luat măsuri de aplicare a legii.

Deoarece art. 37 alin. (2) din Legea nr. 200/2004 instituie obligația autorităților române prevăzute în anexa nr. 3 de a aplica sistemul informatic pentru piața internă – IMI – mecanismul de cooperare administrativă creat la nivel european, aplicabil în cadrul procedurii de recunoaștere a calificărilor profesionale, iar *autoritățile române prevăzute în Anexa 3 fac parte ope legis din Sistemul informatic pentru piața internă – IMI*, ministerele de resort au încheiat cu UNBR 2 protocoale de colaborare, respectiv:

- Protocolul de colaborare, datat 09.12.2011 / 11.01.2012 încheiat cu *Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului*, întemeiat pe Hotărârea de Guvern nr. 931/2010 prin care se aprobă normele și procedurile de cooperare administrativă prin intermediul platformei IMI

- Protocolul nr. 1702/16.05.2012 încheiat cu *Ministerul Afacerilor Europene*, pentru punerea în aplicare a Deciziei 2009/739/CE de stabilire a unor modalități practice pentru schimbul de informații prin mijloace electronice între Statele Membre în temeiul cap. VI din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciile în cadrul Pieței Interne în sistemul IMI S NET.

Ambele protocoale menționează expres datele de identificare (sediu, identificare fiscală, reprezentant legal) ale Uniunii Naționale a Barourilor din România, autoritatea competentă potrivit Legii nr. 200/2004 și potrivit sistemului de aplicare a OUG nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, prin care s-a transpus în legislația română Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind serviciile în cadrul Pieței Interne în sistemul IMI S NET.

În temeiul art. 3 alin. (1) din Directiva 98/5/CE, un avocat, *cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European / Confederația Elvețiană*, care a obținut calificarea profesională într-unul din statele membre ale Uniunii Europene, *Spațiului Economic European / Confederației Elvețiene*, care solicită exercita profesia de avocat în România *sub titlul profesional din statul membru al Uniunii Europene în care și-a obținut calificarea profesională*, are obligația să se înregistreze la autoritatea competentă română.

Dreptul de a exercita efectiv profesia în România sub titlul profesional din statul în care a obținut calificarea profesională este condiționat de înscrierea în *Tabloul special al avocaților străini*²¹ ținut de baroul român corespunzător circumscripției teritoriale (județul) în care solicitantul urmează să exercite activitatea profesională de bază.

Reglementarea legală care justifică această soluție este art. 13 alin. (6) coroborat cu art. 103 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (în continuare, *Legea nr. 51/1995*)²².

În conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. (2) din Directiva 98/5/CE și ale art. 103 alin. (2) și (3) din Legea nr. 51/1995, *autoritatea română competentă (baroul membru al U.N.B.R.) îl va înscrie pe avocatul solicitant în Tabloul special (menționat mai sus) exclusiv pe baza prezentării de către acesta a unui certificat care atestă înregistrarea lui la autoritatea competentă din statul membru de origine*, document care

²¹ Reglementat în *anexa nr. VIII* la Statutul profesiei de avocat (în continuare, *Statutul profesiei*) adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare, *Consiliul U.N.B.R.*) nr. 64/2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 19 decembrie 2011), cu modificările și completările aduse prin: Hotărârea nr. 7/2012 a Consiliului U.N.B.R. (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 594 din 20 august 2012); Hotărârea nr. 769/2013 a Consiliului U.N.B.R. (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 7 august 2013); Hotărârea nr. 852/2013 a Consiliului U.N.B.R. (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 16 ianuarie 2014). A se vedea și Șt. Naubauer, *Legea organizării și exercitării profesiei de avocat. Explicații teoretice și practice (articolele 1-28)*, Editura Universul Juridic, București, 2013, p. 193.

²² Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011, în temeiul art. VI din Legea nr. 270/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 28 decembrie 2010, dându-se textelor o nouă numerotare. Legea a fost ulterior modificată prin: O.U.G. nr. 10/2011 privind abrogarea alin. (8) al art. 39 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 14 februarie 2011); Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2010); Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012), modificată prin O.U.G. nr. 4/2013 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 31 ianuarie 2013); Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 11 decembrie 2012).

trebuie să fie eliberat cu *cel mult 3 luni înainte de formularea cererii de înscriere* în tabloul avocaților din România.

Baroul român *va informa* baroul din țara în care avocatul este înregistrat de autoritatea competentă cu privire la cererea formulată și, după verificările impuse de sistemul informațional organizat pentru recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale în Europa, va proceda la efectuarea formalităților privind înscrierea în Tabloul special.

În temeiul art. 99 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, în acord cu art. 4 alin. (2) teza întâi din Directiva 98/5/CE, autoritatea română competentă poate cere avocatului solicitant să indice gruparea profesională din care face parte. Potrivit art. 108 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, solicitant *va informa baroul român* asupra faptului că este membru al unei forme de exercitare a profesiei în statul membru de origine și *va furniza toate detaliile relevante* despre gruparea din care face parte. În temeiul art. 99 alin. (3) din Legea nr. 51/1995, baroul român poate cere avocatului în cauză *să indice autoritatea judiciară în cadrul căreia acesta este admis să-și exercite profesia, potrivit legii din țara în care este înregistrat ca avocat și în care a prestat efectiv profesia.*

Cu privire la îndeplinirea formalităților, este informat, imediat, avocatul solicitant.

Procedura de recunoaștere a calificărilor profesionale și formalitățile de înscriere în Tabloul special, organizată de autoritatea competentă română este publicată (în limba română și în limba engleză) pe site-ul www.unbr.ro, publicație prin care se realizează atât identificarea UNBR în spațiul virtual cât și îndeplinirea suficientă a formalităților de publicitate a hotărârilor organelor profesiei, care produc efecte de la comunicare, potrivit Statutului profesiei de avocat și Regulamentului de organizare și funcționare al U.N.B.R.

Potrivit art. 3 alin. (4) din Directiva 98/5/CE și art. 103 alin. (4) din Legea nr. 51/1995, la publicarea numelor avocaților înscriși în România, autoritatea română competentă *va publica* și numele avocaților înscriși în urma procedurii mai sus prezentate.

În prezent Tablourile barourilor, membre componente ale U.N.B.R., constituite într-o bază de date sintetică consolidată la nivelul U.N.B.R. includ și *Tablourile speciale al avocaților străini.*

Tabloul avocaților înscriși în tablourile de avocați ținute de barourile membre ale UNBR este dat publicității pe site-ul www.unbr.ro, www.csm1909.ro, www.just.ro

Legislația română privind profesia de avocat reglementează particular *regimul legal al activităților profesionale ce pot fi exercitate în astfel de condiții și statutul (ansamblul de drepturi și obligații)* avocatului înscris în Tabloul special, care diferă parțial de statutul avocatului român, sub unele aspecte.

Avocaților care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene (în afară de România), Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană li se aplică prevederile art. 98 coroborat cu art. 96 alin. (2), art. 97 lit. a) și art. 102 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, texte la a căror redactare legiuitorul român a avut în vedere dispozițiile art. 5 alin. (1) coroborat cu art. 2 teza întâi din Directiva 98/5/CE.

Un avocat autorizat să-și desfășoare activitățile profesionale sub titlul profesional corespunzător obținut într-un stat membru al Uniunii Europene care profesează în România sub titlul profesional din statul membru de origine *poate desfășura cu caracter permanent²³ aceleași activități profesionale ca și avocații care profesează sub titlul profesional obținut în România*, poate acorda asistență juridică și poate reprezenta persoane fizice sau persoane juridice în fața instanțelor române, referitor la dreptul statului membru de origine (în cazul nostru, dreptul spaniol), dreptul comunitar, dreptul internațional, precum și *dreptul românesc*, cu respectarea regulilor de procedură aplicabile în fața instanțelor române.

În temeiul art. 99 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, adoptat pe baza dispozițiilor art. 4 alin. (1) coroborat cu art. 1 alin. (2) lit. (a) din Directiva 98/5/CE, un avocat cetățean român care profesează în România sub titlul profesional obținut în altă țară *va utiliza denumirea sub care își exercită profesia în statul membru de origine*, exprimată în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului respectiv. Dacă este cazul, conform art. 99 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, pe lângă această denumire, *se va*

²³ Deși nu face obiectul prezentului studiu, menționăm că, în mod evident, acest avocat își poate exercita *ocasional* profesia în România, sub forma *prestării de servicii*, în condițiile art. 110 și 111 din Legea nr. 51/1995. Pentru observații în legătură cu regimul juridic aplicabil acestei activități, a se vedea: C.A. Zamfirescu, *op. cit.*, p. 14-15; Șt. Naubauer, *Modificările aduse Statutului profesiei de avocat prin Hotărârea nr. 10/2007 a Uniunii Naționale a Barourilor din România* (§VIII. Exercițarea profesiei în România de către avocații care au obținut titlul profesional în statele din Uniunea Europeană și Spațiul Economic European), în *Pandectele Române* nr. 7/2007, p. 250.

*menționa, alături de forma juridică de exercitare a profesiei în România, și forma juridică a grupării*²⁴, din care face parte avocatul.

În temeiul art. 105 coroborat cu art. 96 alin. (1) lit. b) și cu art. 15 lit. a) din Legea nr. 51/1995, în acord cu dispozițiile art. 1 alin. (1) și (3) coroborat cu art. 8 din Directiva 98/5/CE, avocatul *va putea profesa ca salariat*²⁵ în oricare dintre formele de exercitare a profesiei reglementate pentru avocații care activează sub titlul obținut în România.

Conform art. 104 alin. (1) din Legea nr. 51/1995, text redactat cu observarea art. 6 alin. (2) din Directiva 98/5/CE, avocatului în cauză *i se va asigura reprezentarea corespunzătoare în asociațiile profesionale ale avocaților din România*, el având *cel puțin dreptul de a participa la alegerea organelor de conducere* ale acestor asociații.

Potrivit art. 104 alin. (2) și (3) din Legea nr. 51/1995, adoptate în acord cu prevederile art. 6 alin. (3) din Directiva 98/5/CE, reținem că, *spre deosebire de avocații care și-au obținut titlul profesional în România*²⁶, avocatul cetățean român care ar dori să profeseze în România sub titlul profesional dobândit în altă țară *este obligat să se asigure pentru răspundere profesională și este de drept membru al Casei de Asigurări a Avocaților*²⁷. *Scutirea de aceste obligații se acordă dacă se face dovada unei asigurări plătite sau a unei alte garanții date în condițiile legii statului membru de origine a valorificării titlului profesional*, în măsura în care asigurarea sau garanția este echivalentă în privința condițiilor și a acoperirii; dacă acoperirea este doar *parțială*, el va trebui să încheie o *asigurare suplimentară* pentru a acoperi aspectele ce nu se regăsesc în asigurarea sau în garanția dată potrivit reglementărilor din acel stat.

Potrivit art. 106 din Legea nr. 51/1995, text redactat prin raportare la dispozițiile art. 6 alin. (1) din Directiva 98/5/CE, pentru activitățile desfășurate pe teritoriul țării noastre, avocatul respectiv *se va supune*

²⁴ Potrivit art. 108 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 "Unul sau mai mulți avocați din aceeași grupare ori din același stat membru, care profesază sub titlul profesional din statul membru de origine, pot profesa în România prin înființarea unui sediu secundar al grupării respective, organizat în orice formă de exercitare a profesiei de avocat prevăzută de legea română." (s.n. - Șt.N.).

²⁵ Pentru analiza regimului juridic aplicabil acestei modalități de exercitare a profesiei de avocat în România, a se vedea Șt. Naubauer, *Legea organizării și exercitării profesiei de avocat. Explicații teoretice și practice (articolele 1-28)*, cit. supra, p. 108-110.

²⁶ Conform art. 42 din Legea nr. 51/1995, avocatul este obligat să se asigure pentru răspunderea profesională, în condițiile art. 231 din Statutul profesiei, iar potrivit art. 92 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 51/1995, avocatul înscris în barou, cu drept de exercitare a profesiei, este obligat să contribuie la constituirea fondului Casei de Asigurări a Avocaților, ca membru de drept al acestei Case, astfel cum prevede art. 318 alin. (1) din Statutul profesiei. Prin urmare, pentru avocatul care profesază pe teritoriul românesc sub titlul profesional dobândit în România, cele două obligații sunt cumulative.

²⁷ Art. 6 alin. (3) din Directiva 98/5/CE reglementează alternativa afilierii "la un fond de garantare profesională".

*regulilor de conduită profesională prevăzute de legea română și de Statutul profesiei*²⁸, ca și avocații care profesează sub titlul profesional obținut în România.

Conform art. 107 din Legea nr. 51/1995, în acord cu prevederile art. 7 din Directiva 98/5/CE, avocatul în discuție *va răspunde disciplinar pentru nerespectarea dispozițiilor acestei legi sau ale Statutului profesiei*, potrivit reglementărilor din Capitolul VI ("Răspunderea disciplinară") din Legea nr. 51/1995. Anterior inițierii procedurii disciplinare, baroul român *va informa* în cel mai scurt timp autoritatea competentă din țara de origine, căreia îi *va furniza orice informații utile în cauză și va coopera* cu aceasta pe tot parcursul desfășurării procedurii.

Retragerea permanentă sau temporară de către autoritatea din țara de origine a autorizației de exercitare a profesiei va avea ca efect obligatoriu interdicția temporară sau, după caz, permanentă pentru avocatul respectiv de a profesa în România sub titlul obținut în țara de origine.

**CLARIFICAREA SITUAȚIEI JURIDICE ACTUALE CU
PRIVIRE LA PERSOANELE CARE NU SUNT AVOCAȚI ȘI
CARE SUNT MEMBRE ALE
UNOR „STRUCTURI” AUTOINTITULATE „BAROURI” ȘI
„UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA”
(FOSTE ENTITĂȚI AUTOINTITULATE „BAROUL
CONSTITUȚIONAL ROMÂN”)**

A. Constituirea și suprimarea existenței asociațiilor având în obiectul de activitate *înființarea de barouri*

Din inițiativa persoanei fizice Pompiliu Bota, au fost create trei entități cu personalitate juridică (două asociații și o filială a unei asociații). Acestea au avut în obiectul lor de activitate, între altele, activitatea de „*înființare de barouri*”.

²⁸ Dar și normelor din Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană adoptat în Sesiunea Plenară din data de 28 octombrie 1998 și ulterior modificat în Sesiunile Plenare ale Consiliului Barourilor Uniunii Europene (CCBE) din 28 noiembrie 1998, 6 decembrie 2002 și 19 mai 2006. Reamintim că, în aplicarea Hotărârii Congresului avocaților din 19 – 20 iunie 1999, prin Decizia nr. 1486 din 27 octombrie 2007 a Comisiei Permanente a U.N.B.R. (publicată pe site-ul www.unbr.ro), Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană se aplică în România ca fiind și *Codul deontologic al avocatului român*, de la data de 1 ianuarie 2007.

Cele trei persoane juridice în discuție sunt: Asociația de binefacere „Bonis Potra” din Deva, Asociația „Figaro Potra” din Alba Iulia și Filiala Bălești Gorj a Asociației „Figaro Potra”.

A.1. Constituirea și suprimarea juridică a Asociației de binefacere „Bonis Potra” din Deva

Asociația de binefacere „Bonis Potra” din Deva a fost constituită ca asociație, în temeiul OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, prin actul constitutiv și statutul autentificate la 29 iulie 2002.

În obiectul de activitate figurează „înființarea de barouri”, concomitent cu activități privind „ajutorarea copiilor orfani, sprijinirea spitalelor, înființarea de centre de consultanță pentru dezvoltarea agroturismului, înființarea de centre pentru activități de întreținere corporală (baie populară, saună, cosmetică, masaj și slăbire)...” etc.

Asociația a dobândit personalitate juridică și este înscrisă în registrul special al persoanelor juridice fără scop patrimonial prin Încheierea civilă nr. 31/A din 5 august 2002, pronunțată de Judecătoria Deva în Dosarul nr. 31/A/2002, irevocabilă prin nerecurare.

Baroul Hunedoara a introdus, „la Judecătoria Deva, două acțiuni împotriva Asociației de binefacere Bonis Potra”. S-a solicitat *radierea* și, respectiv, *dizolvarea* acesteia.

Cauzele au fost conexe la Dosarul nr. 4629/2002.

Prin Sentința civilă nr. 281 din 3 februarie 2003, Judecătoria Deva reține în fapt că, în actele constitutive ale pârâtei, printre numeroasele activități cu caracter umanitar, s-a prevăzut și înființarea de barouri. În aceste condiții, asociația pârâtă a procedat la înființarea Baroului Constituțional Român, ca formă de exercitare a profesiei de avocat, conferind calitatea de avocat membrilor săi și depunând la Judecătoria Deva un tablou al acestora. Prevalându-se de această calitate, membrii Baroului Constituțional, în speță numitul Bota Pompiliu, au încheiat contracte de asistență juridică și s-au prezentat în cauze aflate pe rolul instanțelor de judecată în baza împuternicirilor avocațiale conferite de către justițiabili.

În drept, instanța arată că activitatea avocațială nu poate fi organizată și exercitată în cadrul unei asociații fără scop patrimonial

înființate în temeiul OG nr. 26/2000, ci numai în condițiile prescrise în mod imperativ de Legea nr. 51/1995. Astfel, potrivit art. 1 alin. (2) din lege, profesia de avocat se exercită numai de membrii barourilor, iar art. 9 prevede că barourile și Uniunea Avocaților din România asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei membrilor săi. La art. 48 alin. (1) din lege se prevede faptul că baroul este constituit din toți avocații dintr-un județ sau din municipiul București, iar la alin. (2) se arată că baroul are personalitate juridică, patrimoniu și buget proprii. În ceea ce privește Uniunea Avocaților din România, art. 57 alin. (1) arată că aceasta este formată din toți avocații înscrși în barouri, iar la alin. (2) stabilește în mod expres că niciun barou nu poate funcționa în afara Uniunii Avocaților din România.

Baroul Constituțional Român, înființat de asociația pârâtă, se situează în afara acestor prevederi legale, iar invocarea "normelor constituționale" ale Legii nr. 51/1995, după criterii proprii de apreciere și fără o cenzură a celorlalte - așa-zis - neconstituționale din partea Curții Constituționale este absolut arbitrară și fără niciun fundament. Prin diferite decizii, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepțiilor de neconstituționalitate vizând dispoziții ale Legii nr. 51/1995, iar din ansamblul celor reținute în motivarea tuturor acestor decizii rezultă fără putință de tăgadă faptul că modul de exercitare a profesiei de avocat nu poate fi lăsat la bunul plac al fiecăruia, ci este imperios necesară o reglementare restrictivă a accesului în profesie, având la bază un examen atent care să verifice abilitățile și cunoștințele candidatului, precum și o supraveghere ulterioară a activității acestuia, ținând seama de rolul important pe care acesta îl îndeplinește în calitate de participant activ la înfăptuirea actului de justiție.

Este inadmisibil a se permite unei asociații fără scop patrimonial, chiar în condițiile în care în statutul acesteia s-a prevăzut ca obiectiv înființarea de barouri, să organizeze - într-un alt cadru decât cel reglementat prin Legea nr. 51/1995 - exercitarea profesiei de avocat.

Așa fiind, se constată că asociația pârâtă, prin activitatea desfășurată, a încălcat normele imperative ale Legii nr. 51/1995 și, în consecință, în temeiul dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. a) și e) coroborate cu dispozițiile art. 14 din OG nr. 26/2000, se va dispune dizolvarea acesteia. În baza prevederilor art. 61 alin. (1) din OG nr. 26/2000, se va

desemna lichidator judiciar și se vor stabili în sarcina acestuia atribuțiile prevăzute de art. 61 și următoarele din același act normativ.

Pentru aceste motive, s-a admis cererea formulată de reclamantul Baroul Hunedoara împotriva pârâtei Asociația de binefacere „Bonis Potra” și, în consecință, s-a dispus dizolvarea Asociației de binefacere „Bonis Potra”, în temeiul dispozițiilor art. 56 alin. 2 lit. a) și e), coroborate cu art. 14 din OG nr. 26/2000; s-a desemnat lichidator; s-au stabilit în sarcina lichidatorului atribuțiile prevăzute de art. 61 și următoarele din OG nr. 26/2000.

Sentința a fost atacată cu apel de Asociația de binefacere "Bonis Potra". S-a format Dosarul nr. 1691/2003 al Tribunalului Hunedoara - Secția civilă.

Prin încheiere, instanța a calificat calea de atac drept *recurs*.

Pe parcursul judecării cauzei, recurenta-pârâtă a invocat excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din OG nr. 26/2000. Excepția a fost respinsă de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 382/2003²⁹.

Prin Decizia civilă nr. 583/R din 25 noiembrie 2003, s-a respins recursul ca nefondat.

S-a constatat că Asociația „Bonis Potra” Deva se găsește la situația prevăzută la art. 56 lit. a) și e) din OG nr. 26/2000.. Astfel, pârâta s-a înființat și a dobândit statutul juridic al unei asociații de binefacere, astfel cum poartă și denumirea, fiindu-i recunoscută personalitatea juridică în baza OG nr. 26/2000, care reglementează constituirea și funcționarea asociațiilor și fundațiilor fără scop patrimonial. Actul constitutiv al pârâtei prevede însă ca obiectiv, printre alte activități specifice asociațiilor fără scop patrimonial, și o activitate cu evident scop patrimonial, înființarea de barouri pentru exercitarea profesiei de avocat. Mai mult decât atât, asociația pârâtă nu numai că a stipulat în obiectul său și acest gen de activitate, dar a trecut la punerea ei în practică, înființând Baroul constituțional, care prin membrii săi a desfășurat avocatură în afara cadrului legal ce reglementează această activitate în România. S-a ajuns în acest mod ca *activitatea desfășurată de pârâtă prin baroul înființat să fie ilicită*, așa cum prevede art. 56 lit. a) din OG nr. 26/2000. Incident în cauză este și art. 56 lit. e) din același act normativ, dat fiind că pârâta a urmărit alt scop decât cel pentru care putea fi înființată, respectiv

²⁹ Publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 746 din 24 octombrie 2003.

obținerea de profit, iar nu un scop nepatrimonial, astfel că *scopul* legal al *constituirii sale*, cel al activității umanitare și de binefacere, *a devenit străin și total diferit de activitatea desfășurată în concret*.

Împotriva Încheierii nr. 31/A din 5 august 2002, pronunțate de Judecătoria Deva în Dosarul nr. 31/A/2002, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a declarat recurs în anulare, judecat de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția civilă și de proprietate intelectuală, în Dosarul nr. 5324/2002.

Pe parcursul soluționării recursului în anulare, intimatul Bota Pompiliu a invocat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 51/1995, care a fost respinsă de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 234/2004³⁰.

Asociația intimată a susținut că, în raport cu hotărârea judecătorească irevocabilă de dizolvare, recursul în anulare a devenit inadmisibil. Examinând cu prioritate acest aspect, instanța reține că excepția formulată nu poate fi primită. Recursul în anulare se referă la înființarea persoanei juridice, în timp ce hotărârea respectivă are ca obiect dizolvarea ei, ceea ce face ca examinarea pe fond a criticilor formulate să fie în continuare necesară.

S-a constatat că recursul în anulare este întemeiat, instanța încălcând esențial prevederile OG nr. 26/2000, prin aceea că a validat un statut din care lipsesc mai multe mențiuni obligatorii pentru înființarea legală a persoanei juridice.

Sub un alt aspect, este de asemenea evident că *acordarea personalității juridice unei asociații cu scop nepatrimonial care are ca obiect de activitate înființarea de barouri de avocați contravine prevederilor Legii nr. 51/1995*.

Instanța supremă a admis recursul în anulare, a casat încheierea atacată și, pe fond, a respins cererea de înregistrare a persoanei juridice.

Hotărârea este irevocabilă.

Plângerea individuală formulată de reclamantul Pompiliu Bota la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru pretinsa violare a art. 11 din Convenția europeană a drepturilor omului, a fost respinsă ca inadmisibilă prin Decizia din 12 octombrie 2004³¹.

³⁰ Publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 603 din 5 iulie 2004.

³¹ *Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Decizia din 12 octombrie 2004, cauza Bota c. România. Pentru comentarii indicăm Corneliiu Liviu Popescu, Comentariu la Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 12 octombrie 2004, cauza Bota c. România.*

A.2 Constituirea și suprimarea juridică a Asociației „Figaro Potra” din Alba Iulia

Asociația „Figaro Potra” din Alba Iulia a fost constituită ca asociație, în temeiul OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, prin actul constitutiv și statutul autentificate la 21 august 2002.

În obiectul de activitate figurează *„înființarea de barouri (și notariate)”*, dar și *„ajutorarea copiilor orfani, sprijinirea copiilor din familiile cu posibilități materiale reduse, sprijinirea spitalelor, înființarea de studiouri de înregistrări muzicale, înființarea de centre de consultanță pentru dezvoltarea agroturismului, înființarea de centre pentru activități de întreținere corporală (baie populară, saună, cosmetică, masaj și slăbire)...”* etc.

Asociația a dobândit personalitate juridică și a fost înscrisă în registrul special prin Încheierea din 23 august 2002, pronunțată de Judecătoria Alba Iulia în Dosarul nr. 5554/2002.

Prin *hotărârea adunării generale a asociației din 6 octombrie 2003*, autentificată la 4 noiembrie 2003, *asociația se dizolvă în mod voluntar*.

Pe baza actului de dizolvare, *asociația este dizolvată prin Încheierea din 18 noiembrie 2003, pronunțată de Judecătoria Alba Iulia în Dosarul nr. 5506/2003*.

Împotriva Încheierii din 23 august 2002, pronunțate de Judecătoria Alba Iulia în Dosarul nr. 5554/2002, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a declarat recurs în anulare, judecat de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția civilă și de proprietate intelectuală, în Dosarul nr. 5325/2002.

Pe parcursul soluționării recursului în anulare, asociația intimată a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea nr. 51/1995, care a fost respinsă de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 233/2004³².

S-a constatat că s-au încălcat dispozițiile Legii nr. 51/1995, lege organică ce reglementează desfășurarea profesiei de avocat, exclusiv în cadrul barourilor de avocați ce funcționează numai în cadrul Uniunii Avocaților din România; exercitarea profesiei de avocat în afara acestui cadru constituie infracțiune.

³² Publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 603 din 5 iulie 2004.

Este corectă și susținerea din recursul în anulare, în sensul că obiectivele urmărite nu pot fi realizate față de cuantumul capitalului social de 3.500.000 lei.

S-a admis recursul în anulare declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție împotriva Încheierii din 23 august 2002 a Judecătoriei Alba Iulia. Încheierea din 23 august 2002, a fost casată iar, pe fond, cererea de înregistrare a persoanei juridice a fost respinsă.

Hotărârea este irevocabilă.

A3. Constituirea și suprimarea juridică a Filialei Bălești Gorj a Asociației „Figaro Potra”

Filiala Bălești Gorj a Asociației „Figaro Potra” a fost constituită ca filială a unei asociații, în temeiul OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, prin hotărârea adunării generale a Asociației „Figaro Potra” din Alba Iulia. Actul constitutiv și statutul acesteia au fost autentificate la 23 și 24 iulie 2003.

În obiectul de activitate figurează „înființarea de barouri (și notariate)” și „ajutorarea copiilor orfani, sprijinirea copiilor din familiile cu posibilități materiale reduse, sprijinirea spitalelor, înființarea de studiouri de înregistrări muzicale, înființarea de centre de consultanță pentru dezvoltarea agroturismului, înființarea de centre pentru activități de întreținere corporală (baie populară, saună, cosmetică, masaj și slăbire) ...” etc.

Filiala asociației a dobândit personalitate juridică și a fost înscrisă în registrul special prin Încheierea din 30 iulie 2003, pronunțată de Judecătoria Târgu-Jiu în Dosarul nr. 79/PJ/2003.

Baroul Cluj a solicitat dizolvarea Filialei Bălești Gorj a Asociației „Figaro Potra”, la Judecătoria Târgu-Jiu. Cauza a format obiectul Dosarului nr. 9/PJ/2004.

Pe parcursul judecării cauzei, filiala intimată a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din Legea nr. 51/1995, care a fost respinsă de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 321/2004³³.

Prin Sentința civilă nr. 51 din 20 decembrie 2004, Judecătoria Târgu-Jiu a admis cererea formulată de petiționara Baroul Cluj

³³ Publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 1144 din 3 decembrie 2004.

împotriva intimatei Filiala Bălești Gorj a Asociației "Figaro Potra". S-a dispus dizolvarea Filialei Bălești Gorj a Asociației "Figaro Potra". S-a numit lichidator și s-au stabilit în sarcina lichidatorului atribuțiile prevăzute de OG nr. 26/2000.

Sentința a reținut că, datorită responsabilităților ce revin unui avocat în exercitarea atribuțiilor sale, modul de exercitare a acestei profesii nu poate fi lăsat la bunul plac al fiecăruia, fiind necesară o reglementare restrictivă a accesului în profesie, bazată pe un examen care să verifice abilitățile și cunoștințele candidatului pentru o bună îndeplinire a actului de justiție, astfel că înființarea de barouri contravine modului de exercitare a profesiei de avocat, așa cum este prevăzută de Legea nr. 51/1995. Astfel, potrivit art. 1 și art. 2 din lege, profesia de avocat se exercită numai de membrii barourilor, pentru care Uniunea Avocaților din România asigură exercitarea calificată a dreptului la apărare, competența și disciplina profesională. Art. 41 alin. (1) din lege se prevede faptul că baroul este constituit din avocați dintr-un județ sau din municipiul București și are personalitate juridică și patrimoniu. Tot Legea nr. 51/1995 dispune că niciun barou nu poate funcționa în altă formă decât cea prevăzută de lege, astfel că obiectivul și scopul prevăzute în statutul filialei, de înființare de barouri, se situează în afara prevederilor legale precizate anterior, scopul și activitatea filialei devenind contrare ordinii publice, astfel că sunt îndeplinite condițiile art. 56 lit. a) din OG nr. 26/2000 privind dizolvarea filialei.

S-a constatat că prin hotărârea din 6 octombrie 2003 a Asociației „Figaro Potra” Alba Iulia, adunarea generală statutar constituită a hotărât dizolvarea asociației, astfel că este întemeiată și cererea de dizolvare a Filialei Bălești Gorj a Asociației „Figaro Potra”.

Prin decizia civilă nr. 307/A, Tribunalul Gorj a respins apelul declarat de Filiala Bălești Gorj a Asociației "Figaro Potra" și a menținut sentința civilă nr. 51 din 20 decembrie 2004 pronunțată de judecătoria Târgu Jiu.

Recursul declarat de Filiala Bălești Gorj a Asociației "Figaro Potra" a fost anulat prin decizia nr. 1197 din 06 noiembrie 2007 a Curții de Apel Craiova, secția Civilă.

S-a respins și contestația în anulare formulată de Filiala Bălești Gorj a Asociației "Figaro Potra" împotriva deciziei nr. 1197 din 06

noiembrie 2007 a Curții de Apel Craiova, prin decizia nr. 191 din 28 februarie 2008 a Curții de Apel Craiova, Secția Civilă.

*

Există hotărâri judecătorești definitive și irevocabile prin care instanțele judecătorești competente au suprimat juridic persoanele juridice înființate de cetățeanul Bota Pompiliu, pe structura cărora s-a înființat așa-numitul „Barou Constituțional Român”, ulterior înfățișat public drept persoană juridică competentă să înființeze barouri!

B. Inexistența juridică a structurilor avocațiale paralele și a calității de avocat a membrilor acestora

În cazul Asociației de binefacere „Bonis Potra” din Deva, care a înscris în actele sale constitutive că are în obiectul de activitate *înființarea de barouri* și care a decis înființarea „Baroului Constituțional Român”, se constată că:

- hotărârea judecătorească de acordare a personalității juridice a fost anulată prin hotărâre irevocabilă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care a admis un recurs în anulare;
- asociația a fost dizolvată prin hotărâre judecătorească devenită irevocabilă prin respingerea recursului;
- două excepții de neconstituționalitate au fost respinse de Curtea Constituțională, ale cărei decizii sunt definitive și general obligatorii;
- plângerea individuală a fost respinsă ca inadmisibilă de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin decizie fără cale de atac.

În urma casării hotărârii judecătorești de acordare a personalității juridice și de respingere a cererii de înregistrare, se consideră că asociația nu a existat juridic niciodată. Acest lucru se răsfrânge evident și asupra „Baroului Constituțional Român”.

Din punct de vedere juridic, această entitate nu mai există. Pe cale de consecință, entitatea înființată de ea, „Baroul Constituțional Român”, nu a avut și nu are o existență juridică.

În cazul Asociației „Figaro Potra” din Alba Iulia, care are în obiectul de activitate înființarea de barouri (și notariate), se constată că:

- hotărârea judecătorească de acordare a personalității juridice a fost anulată prin hotărâre irevocabilă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care a admis un recurs în anulare;

- asociația a fost dizolvată voluntar, decizie confirmată prin hotărâre judecătorească;

- o excepție de neconstituționalitate a fost respinsă de Curtea Constituțională, ale cărei decizii sunt definitive și general obligatorii.

Din punct de vedere juridic, această entitate nu mai există.

În plus, în urma anulării hotărârii judecătorești de acordare a personalității juridice și de respingere a cererii de înregistrare, se consideră că asociația nu a existat juridic niciodată. Acest lucru se răsfrânge evident și asupra filialei înființate de ea.

În cazul Filialei Bălești Gorj a Asociației „Figaro Potra”, care a avut în obiectul de activitate înființarea de barouri (și notariate), se constată că există o hotărâre definitivă și irevocabilă prin care a fost dizolvată.

În luna iunie 2004, membrii Filialei Bălești Gorj a Asociației „Bonis Potra” hotărâsc înființarea a 42 de „barouri” și a „Uniunii Avocaților din România” / „Uniunii Naționale a Barourilor din România”, toate cu personalitate juridică³⁴.

La acea dată, asociația mamă a filialei nu mai exista ca persoană juridică, fiind dizolvată voluntar, ceea ce a atras și încetarea existenței filialei.

Toate aceste entități au fost create de o filială a unei asociații care nu mai există, nu mai are personalitate juridică și se consideră că nu a existat niciodată. Este evident că nici ele nu există și nu au existat din punct de vedere juridic niciodată.

Toate aceste entități create de membrii Filialei Bălești Gorj a Asociației „Bonis Potra”, intitulate „barouri” și „Uniunea Avocaților din România” / „Uniunea Națională a Barourilor din România”, nu au fost înregistrate prin vreo hotărâre judecătorească prin care, chiar cu încălcarea vădită a dispozițiilor Legi nr. 51/1995 și OG nr. 26/2000, să se pretindă că li s-ar fi acordat personalitate juridică.

³⁴ A se vedea înscrisurile postate pe site-ul www.bota.ro.

În prezent, niciuna dintre aceste trei entități (două asociații și o filială a unei asociații) nu mai există din punct de vedere juridic și nu mai are personalitate juridică și se consideră că nu au existat niciodată.

Pe cale de consecință, și entitățile înființate de aceste persoane juridice - auto-intitulate „barouri” și „UNBR” - și-au încetat existența și se consideră că nu au existat niciodată.

În raport de această situație de fapt, de prevederile legale, de jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului și de doctrină, anterior analizate, aceste entități auto-intitulate "barouri" și "Uniunea Națională a Barourilor din România" nu au personalitate juridică, nu există din punct de vedere juridic și sunt uzurpatoare ale structurilor ordinului legal și unic al avocaților din România.

Nici membrii acestor structuri „paralele”, create pentru a induce și a întreține o confuzie în rândul publicului, nu au calitatea de avocat.

Toate aceste entități nu au și nu pot dobândi legal competențe funcționale pe care Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat le conferă barourilor și Uniunii Naționale a Barourilor din România:

- nu organizează și nu asigură funcționarea serviciilor de asistență judiciară (art. 9 alin. 3 și art. 68);

- nu au organizat Institutul Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților, cu personalitate juridică (art. 63 lit. f);

- nu au organizat Casa de Asigurări a Avocaților, cu personalitate juridică, și nu percep contribuția la constituirea fondului acesteia, membrii lor nefiind incluși în sistemul de asigurări sociale special (art. 75 - art. 80 din Legea nr. 51/1995 și OUG nr. 221/2000 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților³⁵);

- nu au organizat asigurarea de răspundere profesională a persoanelor care își atribuie calitatea de avocat etc.

C. În prezent nu există „persoane juridice”, ori „structuri asociative” care ființează legal în cadrul cărora să își desfășoare activitatea așa-zii „avocați”.

³⁵ Publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 610 din 28 noiembrie 2000.

Numitul Bota Pompiliu, condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor sus-menționate, desfășoară acțiuni susținute în plan mediatic în special de site-ul „lumeajustitiei” pe care sunt postate, de regulă, la sfârșitul săptămânii, cu intenția vădită de a se „obține” un trafic al site-ului corespunzător perioadei de week-end, articole incitante în care sunt prezentate „acțiuni ale barourilor paralele” sau „sunt proferate” injurii, abjecții, insulte, calomnii, amenințări, veritabile campanii de denigrare și destabilizare a Uniunii Naționale a Barourilor din România care funcționează legal, prin implicarea organizată a unor persoane care fie că nu au promovat examenul de admitere în profesia de avocat, fie că, prin complicități suspecte, „deservesc” canalele economiei subterane folosindu-se de „calitatea falsă de avocat”.

Există o campanie susținută, metodic organizată, de incitare la „dobândirea ilegală” de „titluri profesionale de avocați confecționate de Baroul Bota”, inclusiv pentru cetățeni din alte țări europene. Complicitatea structurii implicate în astfel de acțiuni s-a concretizat în furnizarea de „false titluri de avocat” folosite în Italia și în alte țări europene, de cetățeni interesați în *dobândirea cu titlu oneros* a calității de avocat în România, pentru a fi utilizată, ulterior, fraudulos, în alte state europene.

Situația este notorie, iar Uniunea Națională a Barourilor din România a solicitat tuturor autorităților, inclusiv în cadrul Congreselor avocaților la care au participat reprezentanții instituțiilor și autorităților publice de la cel mai înalt nivel, intervenția pentru asigurarea respectării legii. Din spațiul public cunoaștem că Parchetul de pe lângă Judecătoria Suceava a inițiat ample percheziții la domiciliile persoanelor implicate în comercializarea titlurilor de avocat procurate unor cetățeni italieni de numitul Bota Pompiliu.

Deși există decizii clare, categorice, convingător argumentate și deplin accesibile ale Curții Constituționale care frecvent a verificat constituționalitatea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, începând cu Decizia nr./1995 a Plenului Curții Constituționale, într-o suită de decizii care au depășit numeric orice fel de intervenție a Curții Constituționale cu privire la aceeași lege, prin

demersuri întreprinse de „actori” implicați vădit în susținerea fenomenului avocaturii clandestine în România și în perpetuarea „echivocului” pentru sprijinirea ocultă și menținerea complicității suspecte a autorităților față de fenomenul infracțional al avocaturii clandestine, fenomenul anacronic al „barourilor” stupid denumite „constituționale”, constituite inițial ca societăți comerciale, apoi ca asociații, fundații, ca „titulare de mărci”, de drepturi asupra modelului industrial „robă de avocat” se menține și se dezvoltă.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărârea sa din 12 octombrie 2004 asupra admisibilității cererii nr. 24057/2003 prezentată de Pompiliu Bota contra României, a decis în unanimitate că cererea sa de condamnare a României pentru nerespectarea libertății dreptului de asociere pentru exercitarea profesiei de avocat, pentru caracterul pretins inechitabil al procedurilor interne prin care justiția a anulat „vehiculele juridice” create ilegal pentru înființarea de barouri, pentru imparțialitatea Procurorului General care a introdus recursul în anulare, **a respins cererea ca inadmisibilă** și a statuat că *arogarea prerogativei care era de competența exclusivă a Uniunii Avocaților din România* a fost corect sancționată de autoritățile judiciare române, pentru motive pertinente și suficiente, dar mai ales pentru că „...**profesiile liberale sunt instituții de drept public reglementate de lege, urmăresc scopuri de interes general**”.

S-a statuat că „... **Uniunea Avocaților din România a fost instituită prin Legea nr. 51/1995 și că ea urmărește un scop de interes general, respectiv promovarea unei asistențe juridice adecvate și, implicit, promovarea justiției înseși**”. „...Obiectivele statutare ale asociației <<Bonis Potra>>, printre care figura și << crearea de barouri>> ... contravin dispozițiilor Legii nr. 51./1995 care interzice crearea de barouri și exercitarea profesiei de avocat în afara Uniunii Avocaților din România”.

În condițiile în care U.N.B.R. este continuatoarea U.A.R. potrivit Legii nr. 51/1995, astfel cum a fost modificată iar expresia folosită în decizia Curții Europene a Drepturilor Omului, anume „*a fost instituită*” este sinonimă aceleia de „*a fost înființată*”, este consacrată la nivelul justiției europene împlinirea că **U.N.B.R. a fost instituită (a fost**

înființată) de Legea nr.51/1995, că urmărește un scop de interes general și în consecință este persoană morală de drept public.

Legiuitorul a înființat o singură UNBR așa cum se desprinde din textele Legii nr. 51/1995.

Persoane fizice, subiecte de drept de sine stătătoare care au „creat” „UNBR Bota”, au realizat un demers care este cu neputință din punct de vedere juridic, deoarece doar legiuitorul poate înființa / crea un organism social cu scopul urmărit de UNBR.

„UNBR Bota” nu putea fi înființată legal, ea nu există din punct de vedere juridic și, de asemenea, elementele sale componente, membre, anume *barourile Bota*, nu există din punct de vedere juridic.

Fenomenul „*avocaturii paralele*” nu există din punct de vedere juridic, dar este o realitate. În consecință „avocații Bota” – persoane cărora li s-au eliberat înscrisuri pe care sunt menționate elemente figurative, care imită însemnele UNBR – nu sunt, în realitate, avocați.

„Avocații Bota”, prin activitatea lor ilicită, se află în sfera dreptului penal.

Semnificația penală a acțiunilor celor care fac parte din structurile ilegite „Bota”, și a celor care susțin existența juridică a entităților Bota, inexistente din punct de vedere juridice, este determinată de faptul că aceste structuri nu au niciun fundament legal, ele imitând fraudulos structurile, formalitățile activităților specifice organizării profesiei de avocat impuse de Legea nr. 51/1995.

Conform art. 26 din Legea nr. 51/1995 „*exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților acelui barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale*”. Această normă penală dobândește eficacitate doar dacă este întregită cu prevederile Codului penal

Această infracțiune este una de pericol.

Chiar dacă persoanele care se pretind avocați (falși avocați) sunt înscrise în structuri omonime celor tradiționale, exercitarea profesiei se face în mod evident fără drept, cât timp singura structura legitimă este U.N.B.R. și barourile aferente, orice formă de organizare exterioară acestei structuri fiind în mod evident nelegală.

Încheierea unor contracte de asistență juridică de către avocații Bota cu clienți induși în eroare cu privire la calitatea reală de avocat a contrapărții poate constitui fapta de înșelăciune în convenții. Caracterul controversat și intens discutat al legitimității exercitării profesiei de avocat *indus și întreținut în spațiul public de site-uri specializate* întrețin riscul inducerii în eroare a *consumatorilor de servicii juridice* deoarece titulatura de avocat pe care ilicit, cei înscrși în „Baroul Bota” și-o arogă și eventual o afișează la sediul acestuia, în instanță, în publicații, în mass-media reprezintă un pericol real al securității juridice și judiciare a cetățeanului român, cu efecte în plan european.

A fost necesară intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție, care a admis *recursul în interesul legii* declarat pentru ca *efectele exercitării fără drept a profesiei de avocat în România să nu afecteze valabilitatea hotărârilor judecătorești, bazate pe apărări făcute de persoane care nu au legal dreptul de a exercita profesia de avocat* și prin decizia nr. XXVII din 16 aprilie 2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în Secțiile Unite în dosarul nr. 52/2006, publicată în *Monitorul Oficial, Partea I nr. 772 din 14/11/2007, s-a decis că asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia.*

D. Răspunderea juridică pentru violarea statutului legal al membrilor ordinului profesional al avocaților

Răspunderea juridică revine persoanelor care, membre ale acestor structuri ilegale, auto-intitulate "barouri" și "Uniunea Națională a Barourilor din România" și care **au uzurpat calitatea și titlul profesional de avocat** și desfășoară activități avocațiale, cu încălcarea legii.

Conform art. 25 din Legea nr. 51/1995, exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 din lege de o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților aceluși barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.

Legea nr. 255/2004 de modificare a Legii nr. 51/1995 (art. 82 alin. 1 - 3 din aceasta din urmă) a prevăzut că, la data intrării în vigoare a legii de modificare, persoanele fizice sau juridice care au fost autorizate în baza altor acte normative ori au fost încuviințate prin hotărâri judecătorești să desfășoare activități de consultanță, de reprezentare sau de asistență juridică, în orice domenii, își încetează de drept activitatea și, de asemenea, pe aceeași dată, încetează de drept efectele oricărui act normativ, administrativ sau jurisdicțional prin care au fost recunoscute ori încuviințate activități de consultanță, reprezentare și asistență juridică în mod contrar dispozițiilor Legii nr. 51/1995, aceste dispoziții nefiind aplicabile pentru profesia de consilier juridic. Constituționalitatea acestor dispoziții legale a fost statuată de Curtea Constituțională.

Art. 60 alin.(6) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat în vigoare (republicată în Monitorul Oficial nr. 98 din 7 februarie 2011) prevede:

„Folosirea fără drept a denumirilor „Barou”, „Uniunea Națională a Barourilor din România”, „U.N.B.R.” ori „Uniunea Avocaților din România” sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat de către orice persoană fizică sau persoană juridică, indiferent de obiectul activității desfășurate de aceasta, precum și folosirea însemnelor specifice profesiei ori purtarea robei de avocat în alte condiții decât cele prevăzute de prezenta lege constituie infracțiuni ce se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”

Aceste dispoziții sunt adoptate de legiuitor ca măsuri generale, impersonale și într-un domeniu de interes public, cum este exercitarea unei profesii legal reglementate, conform standardelor europene în materie.

Au fost declanșate cauze penale în care inițiatorul structurilor paralele, ilegale, privind exercitarea profesiei de avocat, a fost trimis în judecată penală, împreună cu alte persoane care au exercitat fără drept profesia de avocat.

Astfel prin sentința penală nr. 538 din data de 5 aprilie 2012 pronunțată de Judecătoria Deva, în dosarul nr. 0023147/221/2007**, inculpatul Bota Pompiliu a fost condamnat la pedeapsa de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a unei profesii și pentru săvârșirea infracțiunii de complicitate la infracțiunea de

exercitare fără drept a unei profesii. În temeiul art. 82 din Codul Penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, pe durata unui termen de încercare de 2 ani și 6 luni.

Sentința penală de mai sus a rămas definitivă, recursul formulat de inculpatul Bota Pompiliu fiind respins prin sentința penală nr. 722 din data de 29 mai 2012, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia.

MĂSURI ÎNȚIATE ȘI REALIZATE DE UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA PENTRU CLARIFICAREA SITUAȚIEI

S-au întreprins următoarele demersuri, prezentate în anexele la prezenta comunicare:

1. Semnarea contractului de licențiere între CCBE și UNBR
(Anexa 1 – contractul de licență – 2 pagini)

2. Corespondență purtată de UNBR cu Consiglio Nazionale Forense (Anexa nr. 2 – scrisoare datată 29 octombrie 2012 către domnul Guido Alpa, Președintele Consiglio Nazionale Forense și răspunsul Consiglio Nazionale Forense, datat 19 iulie 2013 - 2 pagini)

3. Demersuri efectuate de UNBR la CCBE (Anexa nr. 3 – scrisoare datată 29 aprilie 2013 către domnul Evangelos Tsouroulis, Președintele CCBE, adresă către șefii delegațiilor membre ale CCBE, datată 17 iunie 2013, adresă către șefii delegațiilor membre ale CCBE, datată 10 iulie 2013 - 3 pagini)

4. Solicitări adresate de Președintele CCBE autorităților române. (Anexa nr. 4 – scrisoare adresată de domnul Evangelos Tsouroulis, Președintele CCBE Ministerului Justiției, scrisoare adresată de domnul Evangelos Tsouroulis, Președintele CCBE Consiliului Superior al Magistraturii, traducerea răspunsului Ministerului Justiției și traducerea răspunsului Consiliului Superior al Magistraturii, scrisoare

adresată de domnul Evangelos Tsouroulis, Președintele CCBE domnului Victor Viorel Ponta, Primul Ministru al României, scrisoare adresată de domnul Evangelos Tsouroulis, Președintele CCBE domnului Tiberiu Niță, Procurorul General al României - 8 pagini)

*

Anexăm prezentului material copiile Protoalelor încheiate de U.N.B.R. cu autoritățile competente pentru aplicarea Sistemului informatic pentru piața internă – IMI, privind implementarea în România a Directivelor europene incidente în problema recunoașterii și valorificării titlului profesional de avocat, funcționarii normale a pieței interne europene.

Cu aleasă considerație,

Av. dr. Gheorghe Florea
Președintele UNBR

ANEXA NR. 1

CONTRACT DE LICENȚĂ

ÎNCHEIAT ÎNTRE:

« CCBE », **Consiliul Barourilor Europene, Consiliul Barourilor și a Societăților de Drept din Europa**, asociație internațională, organizată în conformitate cu legislația belgiană, cu sediul în Belgia, Bruxelles, Avenue de la Joyeuse Entrée nr. 1-5, B-1040

denumit în continuare “CCBE”

reprezentată de **dl. Jonathan Goldsmith, Secretar General**

ȘI:

Uniunea Națională a Barourilor din România, cu sediul în România, București, Splaiul Independenței nr. 5, sector 5, denumit în continuare “**Titular al licenței**”, reprezentat de **dl. av. dr. Gheorghe Florea, Președinte**

S-A CONVENIT ASUPRA URMĂTOARELOR:

Articolul 1 – Obiectul contractului

CCBE este deținătorul drepturilor de autor și de creație cu privire la cardul de identitate al CCBE.

În conformitate cu termenii și condițiile prezentului Contract, CCBE cedează titularului licenței iar acesta primește dreptul exclusiv de a produce cartea de identitate standard a CCBE, cu adăugarea propriului său logo, și de a-l distribui avocaților din asociația sa.

Articolul 2 – Produs sub licență

Licența acoperă cartea de identitate a CCBE, a cărei formă standard se găsește atașată. Forma standard poate fi modificată numai cu autorizarea prealabilă a CCBE, care va autoriza doar modificări minore.

Articolul 3 – Modalități și condiții de exclusivitate

3.1. Exclusivitatea acordată Titularului de licență este limitată la fabricarea și distribuirea cardului standard de identitate CCBE, cu adăugarea logo-ului propriu al Titularului de licență, precum și la autorizarea acordată avocaților din asociația sa cu privire la folosirea cardului.

Titularul licenței va lua toate măsurile pentru a se asigura că există toate mijloacele posibile de securitate pentru a proteja cardul, împiedicând ajungerea acestuia în mâinile unor terțe părți și punerea în pericol a reputației CCBE.

3.2. Titularul licenței recunoaște că CCBE poate încheia acorduri de licență asemănătoare, cu unul sau cu toate barourile naționale, membri ai CCBE. Fiecare Titular de licență care intră într-un astfel de acord cu CCBE va fi autorizat să folosească cardul standard de identitate CCBE. Fiecare Titular de licență va fi autorizat să includă propriul logo pe cartea de identitate CCBE.

3.3. Atunci când va produce cartea de identitate, Titularul licenței va trebui să urmeze o secvență de numerotare. Secvența de numerotare va cuprinde un prefix de patru cifre, după care Titularul licenței are libertatea de a decide cu privire la numere și litere ulterioare. Această secvență de numerotare va fi inclusă pe fiecare carte de identitate produsă de Titularul licenței. Titularul licenței trebuie să obțină prefixul de patru cifre de la CCBE.

3.4. În ceea ce privește durata de valabilitate a cardului de identitate, CCBE recomandă ca perioada de valabilitate a cărții de identitate să fie între 3 și 5 ani. CCBE solicită ca perioada de valabilitate a cardului de identitate să nu depășească 5 ani.

3.5. Este o condiție a contractului de licență ca logo-ul CCBE și cuvintele de însoțire să apară pe cartea de identitate. Este, de asemenea, o condiție ca fundalul albastru, stelele de aur, și adresa site-ului CCBE să apară pe card.

Articolul 4 – Teritoriu

Teritoriul licenței este România.

Cu toate acestea, titularul licenței este autorizat să distribuie cardul în străinătate către avocații români admiși în profesia de avocat în România și care au domiciliul în străinătate.

Articolul 5 – Redevențe și plată

Titularul licenței trebuie să plătească anual la CCBE o redevență egală cu un euro pentru fiecare card distribuit unui avocat român. Această redevență de un euro pentru fiecare card produs este o plată unică, care nu se repetă până la expirarea perioadei de valabilitate a cardului, cardul fiind ulterior reînnoit. Suma redevenței poate fi revizuită, de comun acord.

În cea de a 15-a zi după sfârșitul fiecărui an contractual, titularul licenței va furniza CCBE o listă cu avocații români admiși în profesia de avocat în România, care au reședința fie în România și / sau în străinătate și care au primit o carte de identitate CCBE.

Calculul redevențelor se face și se facturează de CCBE pe această bază. Plata se va face la CCBE în termen de 30 de zile de la data primirii facturii.

Articolul 6 – Durata contractului

Acest contract va intra în vigoare la data semnării sale de către părți. Contractul va continua să fie în vigoare dacă nu este denunțat de către oricare dintre părți, printr-un preaviz de trei luni adresat celeilalte părți.

Articolul 7 – Legea aplicabilă și jurisdicțiile competente

Prezentul contract este executat și interpretat în conformitate cu dreptul belgian.

Tribunalele civile din Bruxelles vor avea jurisdicție exclusivă cu privire la executarea și interpretarea prezentului contract.

Întocmit în exemplare la Bruxelles la data de 13.10.2011, fiecare Parte confirmând că a primit câte un exemplar.

CCBE
Jonathan Goldsmith
Secretar General

Uniunea Națională a Barourilor din România
Av. dr. Gheorghe Florea
Președinte

ANEXA NR. 2

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

NATIONAL ASSOCIATION OF ROMANIAN BARS

UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

București, Sector 5
Splaiul Independenței nr. 5,
Tel: 313-4875; 316-0739;
Fax: (401) 313-4880;
unbr@unbr.ro www.unbr.ro
Nr. 1863/2012
Bucarest, 29 octobre 2012

Monsieur

Avv. Prof. Guido Alpa

President

Consiglio Nazionale Forense

via del Governo Vecchio, 3

I-00186 ROMA

Cher Monsieur le Président,
Cher confrère,

Par la présente lettre je désire attirer votre attention sur un phénomène de date relativement récente concernant le mécanisme de reconnaissance mutuelle des diplômes et des qualifications professionnelles des avocats roumains et italiens.

A présent, le mécanisme est réglé par les deux directives européennes sectorielles, numéros 77/ 249/CEE et 98/5/CE, concernant la facilitation de l'exercice effective de la liberté de prestation de services par les avocats et la facilitation de l'exercice permanent de la profession dans un état membre, un autre que celui dans lequel le titre professionnel a été obtenu.

Depuis une dizaine de jours on a été contacté par un certain nombre de citoyens italiens qui ont prétendu que en vertu d'un accord entre la Société "Le Stanze di Leonardo l'Arte di Studiare" et U.N.B.R. (Union Nationale des Barreaux Roumains) les clients de la société pourront soutenir l'examen d'habilitation pendant une seule journée par une épreuve écrite qui consiste à répondre à une grille de questions en langue roumaine et italienne.

En conformité aux informations postées sur le site de la dite société <http://www.lestanzedileonardo.it/avvocati.html>, par une procédure rapide et un examen d'habilitation obtenu en Roumanie, on peut devenir, dans un court délai de temps, avocat définitif et, muni de ce titre, on pourra professer librement la profession dans l'espace de l'UE et s'inscrire dans les ordres professionnels de l'Italie ou de tout autre pays européen.

Compte tenant des faits décrits, je vous prie de bien vouloir entreprendre des vérifications et de porter à notre connaissance tout document relevant concernant cette pratique située en dehors de la loi, avec des conséquences graves visant l'accès à la profession et la libre circulation des avocats dans l'espace commun européen.

En vous remerciant pour vos efforts, veuillez, cher Monsieur le Président, croire à ma considération la plus haute et sincère.

Le Président,
Avocat Dr. Gheorghe FLOREA

RĂSPUNS:

**CONSIGLIO NAZIONALE FORENSE
PRESSO II MINISTIERO DELLA GIUSTIZIA**

Il Presidente

Avv. Prof Guido Alpa

Rome, 19 luglio 2013

Monsieur le Président de

l'Union Nationale des Barreaux

de Roumanie

Avocat Dr. Gheorghe FLOREA

Par la presente lettre, je tiens a vous remercier pour vos communications en date 29 octobre 2012 et 10 avril 2013 concernant le mecanisme de reconnaissance mutuelle des diplomes et des qualifications professionnelles des avocats roumains et italiens.

Le Consiglio Nazionale Forense (Cnf) partage vos preoccupations au sujet d'un phenomene qui a pris des proportions considerables et qui interesse de plus en plus nos barreaux locaux.

Ces derniers sont confrontes a de nombreuses demandes de reconnaissance des titres d'avocat obtenus en Roumanie et emis par des entites qui agissent sur votre territoire en dehors de la loi.

Nous sommes aussi solidaires face aux efforts entrepris par l'Union Nationale des Barreaux de Roumanie (UNBR) afin d'arreter l'activite illegale de ces entites et consterner des difficultes rencontrees aupres des autorites nationales.

A ce sujet, nous vous informons que le Ministere de la Justice italien a ouvert une instruction en adressant a son homologue roumain une demande d'informations sur l'etat de la situation concernant l'obtention du titre professionnel en Roumanie de la part de citoyens italiens.

La question a aussi ete portee a l'attention du plenum du CNF, qui a recemment transmis une circulaire aux barreaux italiens afin de recenser les avocats << communautaires>> qui ont demande, depuis le 1 janvier 2012, l'inscription aux listes speciales des avocats etablis aux tennes de la directive etablisement (98/5/CE), et panni eux ceux qui ont obtenu leur titre professionnel en Roumanie. Ladite circulaire intervient en aval d'une demande de renseignement du Ministere de la Justice, adressee au CNF en avril demier.

D'ailleurs a l'occasion de la Session pleniere du CCBE a Athenes, la delegation italienne avait deja eu l'occasion d'informer la delegation roumaine, en l'occurrence le Vice president et le Secretaire Generale de l'UNBR, Monsieur le Professeur Dan. C. Oancea et Monsieur Constantin Parascho, du fait que le CNF procede actuellement a un inventaire des citoyens italiens qui ont demande la reconnaissance en Italie du titre professionnel d'avocat obtenu en Roumanie.

Depuis lors, nos respectives delegations ont mis en place une fructueuse collaboration et un systeme de communication rapide et privilegie via notre representante a Bruxelles, Madame Gaia Pandolfi, et Monsieur Constantin Parascho, afin de verifier l'authenticite de tout document qui atteste l'obtention du titre professionnel d'avocat en Roumanie et, ainsi, aider les barreaux locaux italiens a identifier les avocats roumains inscrits aupres des entites qui operent de facon illegale sur votre territoire. Les premieres verifications ont deja eu lieu au cours du mois de juin.

Je suis persuade que la collaboration entre le CNF et l'UNBR va pouvoir contribuer a lutter efficacement contre ce phenomene qui porte prejudice a l'exercice de la profession et a la libre circulation des avocats dans nos respectifs pays.

En vous souhaitant bonne reception de la presente lettre, je vous prie de croire, Cher Monsieur le President et Cher collegue, a l'assurance de ma consideration distinguee.

Guido Alpa

ANEXA NR. 3

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
NATIONAL ASSOCIATION OF ROMANIAN BARS UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

București, Sector 5
Splaiul Independenței nr. 5,
Tel: 313-4875; 316-0739;
Fax: (401) 313-4880;
unbr@unbr.ro www.unbr.ro

Nr. 1863/2012
Bucharest, le 29 avril 2013

Monsieur Evangelos TSOUROULIS,
Président du Conseil des Barreaux Européens

Cher Monsieur le Président,
Cher confrère,

En ce qui concerne le problème des diplômés italiens universitaires en sciences juridiques qui ont mené à bonne fin leur stage, avant de soutenir l'examen d'habilitation, pour devenir avocats, et qui ont obtenu, par des moyens en dehors de la Loi, des titres professionnels en Roumanie, par l'intermédiaire d'une entité qui fonctionne en pleine illégalité, je me permets de vous demander l'appui dans nos efforts de faire arrêter cette pratique dangereuse, qui porte atteinte à l'exercice de notre profession dans les deux pays et dans le cadre de l'espace commun européen.

Il s'agit d'une entité intitulée elle-même comme « Baroul Constitutional Roman » (le Barreau Constitutionnel Roumain), dont le coordonateur, Pompiliu Bota, a été condamné à une peine de six mois de prison, avec sursis, pour l'exercice de la profession d'avocat en dehors de la Loi, mais qui continue son activité, comme résulte d'une brève consultation de la page web www.bota.ro.

Compte tenant d'une certaine passivité ou bien d'une réticence de la part des autorités roumaines compétentes (le Parquet Général auprès de la Haute Cour de Cassation et Justice, le Conseil Supérieur de la Magistrature, le Ministère de la Justice) qui ont été saisies maintes fois à propos de ce sujet, je soumets à votre attention, notre demande de bien vouloir adresser aux dites autorités un message au nom du CCBE, pour entreprendre les mesures nécessaires afin de stopper cette pratique dangereuse.

Veuillez, cher Monsieur le Président et cher Confrère, croire à ma considération la plus sincère.

Av. dr. Gheorghe FLOREA
Président

*
* *

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

THE NATIONAL ASSOCIATION OF THE ROMANIAN BARS

L' UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

Palatul de Justiție, București, Sector 5
Splaiul Independenței nr. 5
Cod poștal 050091
Tel: 021/316-0739; 316-0740; 313-4875;
Fax: (+4) 021/313-4880;
unbr@unbr.ro www.unbr.ro

Nr. 724/2013
Bucarest, 17 juin 2013

A tous les chefs et les officiers a l'information des délégations membres du CCBE

Monsieur le Président,
Mesdames et Messieurs Chefs des Délégations,
Chères Collègues,

La Délégation Permanente de la Roumanie au CCBE désire vous informer sur un phénomène, de date relativement récente, concernant le mécanisme de reconnaissance mutuelle des diplômes et des qualifications professionnelles des avocats dans l'espace européen, mécanisme règle par les deux directives européennes sectorielles, numéros 77/ 249/CEE et 98/5/CE.

Depuis quelques mois, l'Union Nationale des Barreaux de la Roumanie (UNBR) est contactée par un certain nombre de citoyens italiens qui ont prétendu qu'en vertu d'un accord entre la Société "Le Stanze di Leonardo l'Arte di Studiare" et ladite « U.N.B.R. (Union Nationale des Barreaux Roumains) » les clients de la société pourront soutenir l'examen pour devenir avocats en Roumanie, examen qui dure une seule journée et qui consiste dans une épreuve écrite, système grille de questions, en langue roumaine et italienne.

En conformité aux informations postées sur le site de la dite société <http://www.lestanzedileonardo.it/avvocati.html>, et de la Societa di Consulenza Europea www.societaconsulenzaeuropea.com, par une procédure rapide et un ainsi-dit examen d'habilitation obtenu en Roumanie, on prétend pouvoir devenir, dans un court délai de temps, avocat définitif et muni de ce titre, avoir le droit de professer librement dans l'espace de l'UE et de s'inscrire dans les ordres professionnels de l'Italie ou de tout autre pays européen.

En ce qui concerne les certificats d'inscription qui ont déjà été présentés aux autorités professionnelles italiennes et qui ont été transmis pour vérification à l'UNBR, nous soulignons que l'entité émettrice, qui est mentionnée sur le site www.bota.ro, fonctionne en défi et au delà de la loi et le dirigeant de la dite entité, Pompiliu Bota a souffert, en 2012, une condamnation pénale définitive pour l'exercice illégal de la profession d'avocat.

Dans ces conditions, nous avons demandé aux organismes professionnels italiens d'ignorer les dits certificats et de refuser l'inscription des bénéficiaires dans l'Ordre des Avocats.

Pour éviter toute situation confuse, qui peut affecter l'exercice légal de la profession dans l'espace européen, la Délégation Roumaine prie toutes les autres délégations de solliciter aux propres organismes professionnels de faire transmettre à l'UNBR, par poste électronique, tout

certificat de cette nature émis en Roumanie, a fin d'être vérifié par une procédure rapide en ce qui concerne son authenticité et de communiquer le résultat d'une telle vérification.

En même temps, la Délégation Roumaine demande le soutien du CCBE dans ses efforts de mettre fin à cette pratique qui met en danger l'exercice légal de la profession dans tout pays et dans l'espace commun européen, en viciant profondément le mécanisme de la libre circulation des avocats et la liberté des prestations des services juridiques.

Finalement, nous soulignons que le seul organisme habilité par la Loi nr. 51/1995 sur la profession d'avocat de procéder à l'inscription d'une personne dans le corps professionnel des avocats est l'Union Nationale des Barreaux de la Roumanie, personne juridique d'intérêt public, siège à Bucarest 050091, Splaiul Independentei nr. 5, représentée par son président, Av. Dr. Gheorghe Florea.

Avocat Calin-Andrei ZAMFIRESCU
Chef de la Délégation Roumaine
Président Honorifique de l'Union Nationale des Barreaux de Roumanie

*
* *

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
NATIONAL ASSOCIATION OF ROMANIAN BARS UNION NATIONALE DES BARREAUX DE ROUMANIE

București, Sector 5
Splaiul Independenței nr. 5,
Tel: 313-4875; 316-0739;
Fax: (401) 313-4880;
unbr@unbr.ro www.unbr.ro
Nr. 724/2013
Bucarest, 10 juillet 2013

A tous les chefs et les officiers a l'information des délégations membres du CCBE
Monsieur le Président,
Mesdames et Messieurs Chefs des Délégations,
Chères Collègues,

La Délégation Roumaine vous informe qu'en conformité a un matériel de presse, poste en date du 7 juillet sur le site www.luju.ro, le coordonateur de l'ainsi - dit „Barreau Constitutionnel – Union Nationale des Barreaux de la Roumanie”, Pompiliu Bota (nomme ci dessous PB) a déclaré qu'environ 1000 citoyens italiens figurent déjà sur le tableau de la dite entité et que plusieurs de ses „avocats” ont été inscrits massivement dans les barreaux d'Italie, Allemagne, France et Hongrie.

PB : „*Si on continuera a nous chicaner, nous allons ouvrir un nouveau siège sur le territoire d'un autre Etat Membre et nous allons professer en Roumanie, en tant qu'avocats européens*”.

En attachement aux déclarations formulées par PB, se trouvent des documents qui attestent en partie les affirmations mentionnées ci dessus.

Avocat Calin-Andrei ZAMFIRESCU
Chef de la Délégation Roumaine

ANEXA NR. 4

Minister Robert Cazanciuc
Ministry of Justice
Strada Apolodor, n. 17, sector 5
Bucharest - Romania

Brussels, 25 June 2013

Dear Minister,

I am writing to you on behalf of the Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE), which, through the national Bars and Law Societies of the Member States of the European Union and the European Economic Area, represents more than 1 million European lawyers. In addition to membership from EU bars, it also has observer representatives from a further twelve European countries' bars.

The CCBE attaches great importance to the good functioning of the free movement of lawyers within the European Union and in particular to the proper application of the European Directives specifically covering lawyers, i.e. Directive 77/249 on the provision of Services and Directive 98/5 on establishment.

The CCBE has been alerted over a practice in Romania regarding the issuance of illegal lawyers' professional titles.

The CCBE has been informed by its Romanian delegation that an increasing number of foreign graduates, mainly Italian nationals, is coming to Romania in order to obtain a professional qualification allowing them to practise as a lawyer. According to the information that we have received, it appears that, besides the officially recognised National Union of Romanian Bars, there is a parallel illegal organisation, called « *Barou Constituțional* » (Constitutional Bar) that, using the official title of « *Uniunea Națională a Barourilor din România* » issues documents that are similar to the official lawyers' professional certifications, thus create confusion with regard to their potential legal effects. The CCBE is concerned that this practice might have a negative impact on the reciprocal confidence among Member states' competent authorities and therefore might jeopardise the proper application of the free movement of lawyers.

As per our knowledge, the only competent authority which is entitled to register lawyers under Law 51/1995 on the profession of lawyer is the National Association of Romanian Bars, headquartered in Bucharest, 050091, Splaiul Independenței nr. 5, sector 5. Fiscal registration code RO 4315974 .

In view of the above, the CCBE respectfully asks you to investigate these facts and to inform us about the measures that you are taking in order to ensure that only official and legal professional titles of lawyers are issued in Romania.

Yours sincerely,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'E. Tsouroulis', with a stylized flourish at the end.

Evangelos Tsouroulis
President

RĂSPUNSUL MINISTERULUI JUSTIȚIEI

Domnul Evangelos Tsourilis
Președinte
Consiliul Barourilor și al Societăților de Drept din Europa
Rue Joseph II, 40/8-8 1000 Bruxelles, Belgia

Stimate Domnule Președinte,

Urmare scrisorii dumneavoastră datată 25 iunie 2013, în care vă exprimați îngrijorarea cu privire la o exercitare ilegală a titlului profesional de avocat, vă comunicăm următoarele:

Profesia de avocat poate fi exercitată numai în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, potrivit art. 1 din Legea nr. 51/1995:

(1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Din această perspectivă, astfel cum rezultă din dispozițiile sus-menționate, **profesia de avocat poate fi exercitată numai în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 51/1995**, inclusiv în ceea ce privește modalitatea de primire în profesie (**dobândirea calității de avocat stagiar și a calității de avocat definitiv, în conformitate cu modalitățile prevăzute de Legea nr. 51/1995 privind accesul în profesie**), formele legale de exercitare a profesiei ori acordarea asistenței juridice.

În acest context, menționăm că în Capitolul VIII din Legea nr. 51/1995 este reglementat cadrul legal pentru exercitarea profesiei de avocat pe teritoriul României de către persoanele care au dobândit titlul profesional de avocat într-unul din Statele Membre ale Uniunii Europene și în Spațiul Economic European.

Pe cale de consecință, profesia de avocat este organizată și practică potrivit principiului autonomiei, în limitele de competență stabilite de Legea nr. 51/1995, formele de organizare ale profesiei fiind barourile și Uniunea Națională a Barourilor din România. Aceste organisme sunt înființate, organizate și funcționează exclusiv în conformitate cu dispozițiile din sus-menționata lege.

Mai mult, barourile sunt *persoane juridice de interes public*, organizate în fiecare județ și în municipiul București, fiind compuse din toți avocații înscriși pe Tabloul avocaților care au sediul principal în localitățile aflate în raza teritorială de competență. **Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR) a fost înființată potrivit Legii nr. 51/1995, prin reorganizarea Uniunii Avocaților din România**, care era instituția ce reprezenta avocații și care la rândul său a fost înființată în 1995, potrivit Legii nr. 51/1995. **În conformitate cu articolul 60 din Legea nr.**

51/1995, UNBR este persoană juridică de interes public și succesoarea de drept a Uniunii Avocaților din România.

În ceea ce privește natura juridică a UNBR, precizăm că aceasta aparține categoriei persoanelor juridice înființate în baza legii. Pe cale de consecință, cu privire la organizarea și funcționarea acesteia, UNBR este supusă legii care stabilește condițiile de înființare, respectiv Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 51/1995 stabilește în articolul 26, **sanctiunea pentru nerespectarea prevederilor legale cu privire la exercitarea profesiei de avocat.** Astfel, potrivit dispozițiilor legale anterior menționate, *„Exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților acelui barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale³⁶.”* Mai mult, textul anterior menționat stabilește de asemenea că instanțele au obligația să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat. Actele specifice profesiei de avocat, efectuate în mod public de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile prezentei legi, sunt nule dacă s-a produs o vătămare ce nu poate fi remediată în alt mod, în afară de cazul în care modul de îndeplinire a acestora a fost de natură să producă o eroare comună cu privire la calitatea celui care le-a săvârșit. În cazurile prevăzute de art. 26, baroul are dreptul la acțiune în despăgubiri împotriva persoanei fizice sau juridice care exercită fără drept profesia de avocat.

În plus, menționăm că potrivit articolului 60 alin. (6) din Legea nr. 51/1995, folosirea fără drept a denumirilor "Barou", "Uniunea Națională a Barourilor din România", "U.N.B.R." ori "Uniunea Avocaților din România" sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat, precum și folosirea însemnelor specifice profesiei ori purtarea robei de avocat în alte condiții decât cele prevăzute de lege **constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.**

Vă facem cunoscut că, în sensul celor afirmate în prezenta adresă, Ministerul Justiției a corespondat cu Ambasada Republicii Italiene la București.

De asemenea, vă precizăm că Ministerul Justiției are responsabilități în ceea ce privește modificarea și /sau completarea legislației primare în acest domeniu și, din această perspectivă, au fost luate toate măsurile în vederea prevenirii și combaterii fenomenului barourilor paralele, însă competența verificării aspectelor pe care le-ați semnalat aparține instituțiilor abilitate în acest scop.

Cu considerație,

Robert Marius CAZANCIUC
Ministrul Justiției

³⁶ articolul 281 din Codul Penal reglementează infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii, după cum urmează: „Exercitarea fără drept a unei profesii sau a oricărei alte activități pentru care legea cere autorizație, ori exercitarea acestora în alte condiții decât cele legale, dacă legea specială prevede că săvârșirea unor astfel de fapte se sancționează potrivit legii penale, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă.”

Oana Schmidt Hăineală
President of the Superior Council of Magistracy
Calea Plevnei no. 141B, sector 6
060011 – Bucharest
Romania
Brussels, 17 September 2013

Dear President,

I am writing to you on behalf of the Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE), which, through the national Bars and Law Societies of the Member States of the European Union and the European Economic Area, represents more than 1 million European lawyers. In addition to membership from EU bars, it also has observer representatives from a further twelve European countries' bars.

The CCBE attaches great importance to the good functioning of the free movement of lawyers within the European Union and in particular to the proper application of the European Directives specifically covering lawyers, i.e. Directive 77/249 on the provision of Services and Directive 98/5 on establishment.

The CCBE has been alerted over a practice in Romania regarding the issuance of illegal lawyers' professional titles.

The CCBE has been informed by its Romanian delegation that an increasing number of foreign graduates, mainly Italian nationals, is coming to Romania in order to obtain a professional qualification allowing them to practise as a lawyer. According to the information that we have received, it appears that, besides the officially recognised National Union of Romanian Bars, there is a parallel illegal organisation, called « Barou Constituțional » (Constitutional Bar) that, using the official title of « Uniunea Națională a Barourilor din România » issues documents that are similar to the official lawyers' professional certifications, thus create confusion with regard to their potential legal effects. The CCBE is concerned that this practice might have a negative impact on the reciprocal confidence among Member states' competent authorities and therefore might jeopardise the proper application of free movement of lawyers.

As per our knowledge, the only competent authority which is entitled to register lawyers under Law 51/1995 on the profession of lawyer is the National Association of Romanian Bars, headquartered in Bucharest, 050091, Splaiul Independenței nr. 5, sector 5. Fiscal registration code RO 4315974.

In view of the above, the CCBE respectfully asks you to investigate these facts and to inform us about the measures that you are taking in order to ensure that only official and legal professional titles of lawyers are issued in Romania.

Yours sincerely,
Evangelos Tsouroulis
President

Oana Andrea Schmidt-Hăineală
Președinte
Consiliul Superior al Magistraturii
București, Calea Plevnei nr. 141B, sector 6
Tel: 3198189; Fax: 3116944
Web: www.csm1909.ro

București, 31 octombrie 2013

Domnul Evangelos Tsouroulis
Președinte
Consiliul Barourilor și a Societăților de Drept din Europa

Stimate Domnule Președinte,

Am plăcerea să vă răspund scrisorii dumneavoastră datată 17 septembrie 2013, referitor la profesia de avocat în România, respectiv cu privire la statutul persoanelor înregistrate în „Baroul Constituțional”, un organism înființat separat de Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR), însă fără a avea drept temei pentru înființare Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și vă comunic următoarele:

Cererea dumneavoastră, precum și alte solicitări similare depuse la Consiliul Superior al Magistraturii au fost analizate în Plenul Consiliului Superior al Magistraturii din România în ședința din 8 octombrie 2013 iar acesta a reținut că din punct de vedere legal, profesia de avocat este exercitată de avocații înscrși în instituțiile care funcționează sub imperiul art. 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare și cu respectarea Deciziei dată în recursul în interesul legii, nr. XXVII din data de 16 aprilie 2007.

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) și (3) profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită U.N.B.R.. Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

De asemenea, au fost analizate dispozițiile art. 17 din aceeași lege care prevăd expres condițiile care trebuie îndeplinite pentru accesul în profesie, coroborate cu art. 20 alin. (1) – (4) privind dobândirea calității de avocat definitiv.

Astfel, articolul 17 prevede că primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat. Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R. Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

De asemenea, s-a stabilit că Legea nr. 51/1995 reglementează în amănunt organizarea profesiei de avocat (în Capitolul IV) și include, într-o manieră cuprinzătoare, prevederi privind organizarea și funcționarea Barourilor (Secțiunea I) și a Uniunii Naționale a Barourilor din România – UNBR (Secțiunea a 2-a). Printre acestea, dăm exemplul art. 50, art. 60.

În ceea ce privește sancțiunile prevăzute de lege pentru exercitarea fără drept a activității de asistență juridică specifică profesiei de avocat, au fost considerate ca fiind relevante prevederile art. 26 și 60 din Legea nr. 51/1995. În conformitate cu art. 26, *exercitarea oricărei activități de asistență juridică specifică profesiei de avocat și prevăzută la art. 3 de către o persoană fizică sau juridică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și pe tabloul avocaților acelui barou constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale. Instanțele sunt obligate să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat. Actele specifice profesiei de avocat, efectuate în mod public de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile prezentei legi, sunt nule dacă s-a produs o vătămare ce nu poate fi remediată în alt mod, în afară de cazul în care modul de îndeplinire a acestora a fost de natură să producă o eroare comună cu privire la calitatea celui care le-a săvârșit. În cazurile prevăzute de prezentul articol, baroul are dreptul la acțiune în despăgubiri împotriva persoanei fizice sau juridice care exercită fără drept profesia de avocat.* De asemenea, potrivit articolului 60 alin. (6), *folosirea fără drept a denumirilor „Barou”, „Uniunea Națională a Barourilor din România”, „U.N.B.R.” ori „Uniunea Avocaților din România” sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat, precum și folosirea însemnelor specifice profesiei ori purtarea robei de avocat în alte condiții decât cele prevăzute de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*

S-a constatat de asemenea că în Capitolul VIII al aceleiași legi este reglementată exercitarea profesiei în România de către avocați care au obținut titlul profesional într-unul din Statele Membre ale Uniunii Europene și Spațiul Economic European.

De asemenea, s-a avut în vedere faptul că prin Decizia obligatorie nr. XXVII din 16 aprilie 2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție odată cu soluționarea unei recurs în interesul legii s-a statuat că ajutorul judiciar acordat în procedurile judiciare unui pârât sau unui acuzat prin prestarea de activități specifice de către persoane care nu a dobândit titlul profesional de avocat cu respectarea Legii nr. 51/1995, constituie echivalentul lipsei de apărare.

Mă folosesc de acest prilej pentru a vă transmite întreaga mea considerație

A dumneavoastră

Oana Andrea Schmidt Hăineală